

СТЕНОГРАФСКИ БЕЛЕШКИ

од Првото продолжение на Третата седница на Собранието на Република Македонија, одржана на 1 јули 2008 година

Седницата се одржа во Собранието на Република Македонија, сала 1, со почеток во 11,24 часот.

Седницата ја отвори и на неа претседаваше претседателот на Собранието господинот Трајко Вељаноски.

Трајко Вељаноски: Дами и господа пратеници, Продолжуваме со работа по Третата седница на Собранието на Република Македонија.

Пратениците: Стојан Андов, Али Ахмети, Елмира Мехмети, Тито Петковски, Гордана Јанкулоска, Никола Груевски, Антонио Милошоски, Зоран Ставрески, Трајко Славески, Миле Јанакиески, Фијат Цаноски, Славица Грковска Лошкова, Радмила Шекеринска, Теута Арифџи ме известува дека се спречени да присуствуваат на седницата.

Констатирам дека на седницата присуствуваат мнозинство пратеници на Собранието и дека Собранието може полноважно да одлучува.

Продолжуваме по точката 4 - Предлог на закон за основање на технолошко - технички факултет, ветеринарен факултет и правен факултет во состав на Универзитетот "Св. Климент Охридски" во Битола.

Продолжуваме со претрес по текстот на Предлогот на законот.

Амандманот на насловот на Предлогот на законот, поднесен од пратениците Јани Макрадули, Весна Бендевска, Менде Димевски и Томе Чинговски под архивски број 07-2433/5 и амандманот на насловот на Предлогот на законот поднесен од пратениците Јани Макрадули, Весна Бендевска, Менде Димевски и Томе Чинговски, под архивски број 07-2433/11 се со иста содржина.

Предлагам по овие амандмани да водиме единствен претрес, а гласањето да го извршиме за секој од нив одделно.

Предлогот го ставам на гласање.

Ве повикувам да гласаме.

Вкупно гласале 58 пратеници, сите 58 гласале за.

Ги молам, претседателот и членовите на Владата кои се избрани за пратеници во Собранието на Република Македонија да се произнесат по амандманот со кревање на рака.

Кој е за амандманот? Нема никој.

Дали има некој воздржан? Нема.

Дали има некој против? Никој.

По амандманот вкупно гласале 58 пратеници, сите гласале за.

Констатирам дека предлогот е усвоен.

Отворам претрес по амандманот на насловот на Предлогот на законот поднесен од пратениците Јани Макрадули, Весна Бендевска, Менде

Диневски и Томе Чинговски, под архивски број 07-2433/5 и по амандманот на насловот на Предлогот на законот поднесен од пратениците Јани Макрадули, Весна Бендевска, Менде Диневски и Томе Чинговски, под архивски број 07-2433/11, кои се точки 4 и 9 од списокот на амандмани по кои Собранието води претрес.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор господин Јанкуловски Живко, вицепремиер.

Живко Јанкуловски: Благодарам.

Амандманите не се прифаќаат.

Трајко Вељаноски: Има збор господин Чинговски Томе, повелете.

Томе Чинговски: Господине претседателе,

За кој амандман се работи сега?

Трајко Вељаноски: Се работи за два амандмани што се споени, тие се под точките 4 и 9 од списокот на амандмани. Инаку, се води заеднички претрес за двата амандмани.

Томе Чинговски: Факултетот за рибарство и аквакултура - Охрид навистина за Охрид има непроценлива вредност, имајќи предвид дека во Охрид имаме Јавна научна институција Хидробилошки завод, што е еден од најстарите институции на Балканот што се занимава со проучување на слатководните води и живиот свет во нив.

Основан е уште во 1934 година и до денеска се развил во современ научно истражувачки институт, во кој што работат 12 доктори на науки и 7 магистри. Во рамките на овој завод функционираат 9 одделенија, почнувајќи од Одделението хемодијализа на вода, опремено со софистицирана апаратура, па се до Одделението за практично рибарство што е всушност и директен учесник во изведувањето на вештачкиот мрест на охридската пастрмка и порибување на езерото.

Од неодамна, оваа институција се стекна со акредитација за изведување на постдипломски студии од областа на рибологијата.

На предложениот факултет за рибарство и аквакултура би се школувале кадри кои, како инженери по рибарство и аквакултура активно би учествувале во оддржливиот развој на рибарството во земјата, било да се работи за природни или вештачки еко системи. Би учествувале во менаџирањето и функционирањето на различни видови товилишта и мрестилишта за риба, како и во практичното производство на природната храна за исхрана на рибниот подмладок во таквите мрестилишта и товилишта.

За овој факултет во Охрид имаме и добар стучен кадар. Спомнав дека имаме 12 доктори на науки и 7 магистри. Исто така, неопходните простории каде би се одвивале предавањата на факултетот се обезбедени во тие простории. Така што,

мислам дека има голема оправданост овој факултет да биде во Охрид. Благодарам.

Трајко Вељаноски: Благодарам и јас.

Бидејќи никој не бара повеќе збор, го заклучувам претресот по амандманите.

Амандманот на насловот на Предлогот на законот поднесен од пратениците Јани Макрадули, Весна Бендевска, Менде Диневски и Томе Чинговски, под архивски број 07-2433/5 го ставам на гласање.

Ве повикувам да гласаме.

Вкупно гласаа 60 пратеника, 14 гласаа за, воздржани нема, 46 против.

Ги молам претседателот и членовите на Владата кои се избрани за пратеници од Собранието на Република Македонија да се произнесат по амандманот со кревање на рака.

Кој е за амандманот? Нема никој.

Дали има некој воздржан? Нема.

Против нема.

По амандманот вкупно гласаа 60 пратеника од кои 14 гласаа за, 46 против, воздржан нема.

Констатирам дека Собранието не го усвои амандманот на насловот на Предлогот на закон поднесен од пратениците Јани Макрадули, Весна Бендевска, Менде Диневски и Томе Чинговски, под архивски број 07-2433/5.

Ги повикувам службите да утврдат точен број на присутни пратеници.

Во салата има 70 пратеници.

Според тоа одлучувањето е полноважно.

Амандманот на насловот на Предлогот на законот поднесен од пратениците Јани Макрадули, Весна Бендевска, Менде Диневски и Томе Чинговски, под архивски број 07-2433/11, го ставам на гласање.

Ве повикувам да гласаме.

Вкупно гласаа 60 пратеници, за гласаа 13, еден воздржан, и 46 против.

Ги молам претседателот и членовите на Владата кои се избрани за пратеници во Собранието на Република Македонија, да се произнесат по амандманот со кревање на рака.

Кој е за амандманот, молам да крене рака? Никој.

Дали има некој воздржан? Нема.

Дали има некој против? Нема.

За амандманот вкупно гласаа 60 пратеници, од нив за гласаа 13, воздржан еден, 46 пратеници гласаа против.

Во салата се повеќе од 61 пратеник.

Констатирам дека Собранието не го усвои амандманот на насловот на Предлогот на законот поднесен од пратениците Јани Макрадули, Весна Бендевска, Менде Диневски и Томе Чинговски, под архивски број 07-2433/11.

Отворам претрес по амандманот на насловот на Предлогот на закон поднесен од пратениците Јани Макрадули, Весна Бендевска, Менде

Диневски и Томе Чинговски, под архивски број 07-2433/6.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор господин Живко Јанкуловски, повелете.

Живко Јанкуловски: Амандманот не се прифаќа.

Трајко Вељаноски: Има збор пратеникот Весна Бендевска, повелете.

Пратеникот Весна Бендевска се откажува.

Има збор пратеникот Томе Чинговски, повелете.

Томе Чинговски: Со овој амандман нема да зборувам долго, но ќе кажам дека Охрид заслужува да има еден ваков факултет имајќи предвид дека во Охрид имаме 365 цркви, имаме добри услови за овој факултет да може да профункционира во Охрид.

Трајко Вељаноски: Благодарам.

Бидејќи нема повеќе пријавени за збор, го заклучувам претресот по амандманот.

Амандманот го ставам на гласање.

Ве повикувам да гласаме.

Вкупно гласаа 59 пратеника, 11 гласаа за, воздржани нема, 48 против.

Ги молам претседателот и членовите на Владата кои се избрани за пратеници од Собранието на Република Македонија да се произнесат по амандманот со кревање на рака.

Кој е за амандманот молам да крене рака? Никој.

Дали има некој воздржан? Нема.

Кој е против? Нема.

По амандманот вкупно гласаа 59 пратеници од кои 11 гласаа за, 48 против, воздржан нема.

Во салата се присутни повеќе од 61 пратеник.

Констатирам дека Собранието не го усвои амандманот на насловот на Предлогот на закон поднесен од пратениците Јани Макрадули, Весна Бендевска, Менде Диневски и Томе Чинговски, под архивски број 07-2433/6.

Има збор господин Јани Макрадули, повелете.

Јани Макрадули: Почитуван претседателе, бидејќи амандманите кои се предложени за еден факултет, мора да се поднесат уште неколку амандмани од техничка природа, бидејќи пред малку не успеав да се пријавам односно на дисплејот да се договориме, сакам да ги повлечам амандманите 25, 26, 30, 55, 56, 45, 61, 62, и 66.

Трајко Вељаноски: Во ред, овие амандмани се повлечени. Кога ќе дојдат на ред, јас ќе констатирам дека се повлечени.

Отворам претрес по амандманот на насловот на Предлогот на закон поднесен од пратениците Јани Макрадули, Весна Бендевска, Менде Диневски и Томе Чинговски, под архивски број 07-2433/7.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор господин Живко Јанкуловски, повелете.

Живко Јанкуловски: Амандманот не се прифаќа.

Трајко Вељаноски: Има збор пратеникот Весна Бендевска, повелете.

Весна Бендевска: Благодарам.

Јас заедно со моите колеги предлагаме во рамките на Универзитетот Св. Климент Охридски во Битола да се формира нова високо образовна институција, рударско геолошки факултет со седиште во Битола.

Многу е нормално и природно при отворањето на нови државни факултети да следи соодветна процедура, унифицирана, се разбира во сите високо развиени европски земји. Таквите елаборати неопходно е претходно да се одржат елаборати во кои ќе се детектирани и стварните општествено економски потреби, водејќи сметка, се разбира не само за финансиите, туку и за недостатокот на профилот во Република Македонија.

Господинот Јанкуловски, се надевам дека ќе умее да објасни, не само затоа што е човек кој потекнува, работи и твори на овој универзитет, туку како и роден битолчанин. Не смета ли тој дека е многу природно Рударско геолошкиот факултет да биде лоциран токму во Битола. Не само тоа, во рамките на овој факултет би можело да се формира и рударско геолошки институт кој ќе се занимава со научна истражувачка и апликативна дејност која е неопходна за побрз и поефикасен стопански развој на регионот.

Рударско енергетскиот комбинат во Битола е главниот столб на електро енергетскиот систем во Република Македонија. Пелагонискиот регион е најбогатото наоѓалиште со јаглен и дефинитивно вкупната енергетска политика врз која треба да се базира реалниот економски развој на Република Македонија лежи токму во развивањето на производствениот капацитет на Рударско енергетскиот комбинат во Битола.

Доколку сериозно се зафати оваа Влада со намера да го зголемува производствениот капацитет за електрична енергија, а не да се занимава со увоз и извоз, со трговија на струја, тогаш ќе мора да одговорите господине Јанкуловски, зошто оваа реформска Влада не предвидела, наврат на нос под итна постапка, за да го подобри и онака во овој момент растурениот енергетски систем во Република Македонија, со отворање на една ваква високо научна институција во рамките на Универзитетот Св. Климент Охридски. Реално е да очекуваме дека во овој правец ќе мора да се движи и стопанскиот локален развој, не само на Битола како општина, туку и на регионот.

Овој пат ја повикувам, не само колешката Анета Стефановска туку и колешката Котевски, да го следат примерот на колегите Грозданов и Кипаризовска, кои во ниту еден момент, иако предлозите на амандмани за Охрид доаѓаат од нашиот колега Томе Чинговски, не се осудија да

гласаат за проект против нивната општина, против Охрид. Следете го примерот нема да грешите. Благодарам.

Трајко Вељаноски: Има реплика господин Живко Јанкуловски, повелете.

Почитуван претседателе, почитуваната пратеничка сметам дека со право тоа го кажува за отворање на рударски факултет, меѓутоа, истовремено да ве потсетам дека во изминатите две години веќе во Битола е отворен еден факултет за администрација и информатички технологии и системи. Сега се отвораат уште три други факултети. Така што, во наредниот период, еве заедно можеме како иницијатива да го поддржаме ова, навистина да се отвори една таква иницијатива за отворање на рударски факултет во Битола. Меѓутоа не само рударски, во пелагонискиот регион можат да бидат издржани и прилозите за отворање на некои од претходно спомнатите факултети, како што е медицинскиот и некои други. Значи, невозможно е на оваа седница, повторувам и она што вчера го кажував, сега без да се запази законската процедура, да се отвори некој факултет, директно тука на Собрание. Благодарам.

Трајко Вељаноски: Контра реплика има госпоѓа Весна Бендевска, повелете.

Весна Бендевска: Господине Јанкуловски овие наоди воопшто не ви држат вода.

Прво, вообичаената процедура за отворање на нови државни факултети значи процедура која поаѓа токму од Сенатот на Универзитетот. Сенатот донесува програма во која ги дефинира и програмата за развој и развојната димензија, со отворање на нови факултети. Вам не ви сметаше да ја скокнете таа сериозна, тешка, прва рамка од процедурата. Вие на 5 април, Одборот за акредитација донесе многу штуро, многу неиздржано мислење, без никаква елаборација, зошто се отвораат три нови факултети во рамките на Битолскиот универзитет, со седиште надвор од Битола. Тоа требаше да го објасните. Благодарам.

Трајко Вељаноски: Благодарам.

Има збор господин Горан Сугаревски.

Горан Сугаревски: Благодарам претседателе, почитувани пратеници,

Сакам да укажам односно да биде едно дополнување на она што колешката Бендевска го кажа, во делот на Прилеп.

На факултетот би се развила студиска програма за изнаоѓање, експлоатација и преработка на мермер и гранит. Потенцијални финансиери би биле и трите грчки компании, концесионери, за експлоатација и преработка на мермерот, но и десетина мали компании кои работат со преработка на мермер.

Наставниот кадар би се обезбедувал од нашиот потенцијал и од потесниот регион.

Со оглед на огромниот потенцијал на мермер во околината на Прилеп, потребно е на стручен начин да се направи систематско експлоатирање

на ова рудно богатство, а со оглед што на околната планина Селечка има потенцијал со ураниумова руда за која интерес покажале странки компании, има потреба од едукација на домашен високо образовен кадар кој ќе ја развие оваа дејност која е очигледна. Благодарам.

Трајко Вељаноски: Благодарам.

Има збор госпоѓа Роза Топузова Каровска, повелете.

Роза Топузова Каровска: Благодарам почитуван претседателе,

Почитувани колеги пратеници, сакам да дадам поддршка на овој амандман, иако имам амандман со иста содржина, каде што барам еден ваков факултет да биде основан, иако сметам дека седиштето е логично да биде во Прилеп, меѓутоа, апсолутно нема да се спротивставам на идеата, до колку оваа Влада се одлучи еден ваков факултет да основа и во Битола, односно само во Битола.

За значењето веќе говореа моите претходни колеги. Мислам дека имаме доволно аргументи да бараме еден ваков факултет и високообразовна институција да почне да функционира во овој регион, истакнувајќи го не само големото рудно богатство на мермер во регионот, кој што е во голема мера застапен, туку и еве конкретно сензационалната вест сега што ја слушнавме дека наводно никој не знаел дека до сега на падините на Селечка Планина имало траги на руда која содржела ураниум. Мислам дека е многу лошо да се искривуваат фактите, затоа што за постоењето на ваква руда се знаеше во изминатиот период, како пред осамостојувањето на Република Македонија така и после тоа. Зошто не била експлоатирана оваа руда има повеќе објаснувања и тука не би сакал да елаборирам на долго и широко, затоа што ако оваа Влада милува да каже дека поскапувањето на цените е светски тренд и инфлацијата е увозна, а не со домашен генератор, така исто би било светски тренд да се каже дали тогаш била потребна експлоатацијата на оваа руда и каде можел ураниумот да се пласира на пазарот. Меѓутоа, немојте да мислите дека светот почнува од вчера или од доаѓањето на ВМРО-ДПМНЕ на власт. Ова рудно богатство беше познато и за да гинемаме дилемите дали е можна експлоатација на рудата богата со ураниум и дали е потребно, економски исплатливо пласирање на пазарот, ние потребно е токму заради тоа да имаме една ваква високообразовна институција во која ќе имаме кадри од Република Македонија, па ако треба и поканети професори кои имаат меѓународно реноме за да се докаже колку ова е исплатливо. Се друго ќе се смета за кампања која има само популистички карактер, сакајќи да покаже дека за прв пат, до сега нешто невидено и неслушнато, се случува на Селечка Планина.

Сметам дека почитуваниот министер, до колку не е во можност сега, иако правна пречка за тоа не гледам, сериозно ќе размисли во оваа насока и

многу наскоро, веднаш по формирањето на новата Влада, секако до колку тој биде дел од неа и неговиот збор се слуша, ќе ни предложи закон за основање на ваква високообразовна институција, без разлика дали седиштето би било во Битола-да бидам искрена, повеќе би сакал седиштето на оваа институција да биде во Прилеп, затоа што токму богатството со мермер се наоѓа на падините на планините кои го опкружуваат овој град.

Во овој момент не мислам дека ќе успеам да го убедам парламентарното мнозинство, а не мислам затоа што и не покажува интерес да го сослуша она што го говорам овде, но сепак се обраќам повеќе до министерот за да изразам надеж дека она што го говори на оваа седница ќе го исполни веднаш по составот на новата Влада. Благодарам.

Трајко Вељаноски: Благодарам.

Има збор господин Јани Макрадули, повелете.

Јани Макрадули: Благодарам претседателе.

Во прилог на дополнителни аргументи, знаеме што се случуваше во изминатите две години со енергетската политика во нашата држава и без разлика што лажно се притискаше и се отвораа некои копови кои биле отворени многу години порано, политиката еден од клучните столбови на стабилната енергетска иднина на Република Македонија е многу посериозно водење сметка за капацитетите штокако природни наоѓалишта ги имаме во нашата земја и тука Пелагонискиот регион е еден од најзначајните, кој што треба да обезбеди стабилна иднина не само за енергетскиот сектор туку стабилна иднина за Република Македонија. Затоа, од исклучителна важност е со каков пристап ќе бидеме кон новите ископи, кон новите рударски капацитети, кон една политика која за жал беше запоставена во претходните три години само заради бизнис интереси, а сите сме сведоци за тендерите кои беа за увоз на јаглен, за извоз на јаглен, па неколку пати пропаѓаа и т.н., значи немање една политика реална за идниот на Република Македонија од енергетски аспект, туку чисто една бизнис линија.

Затоа, сосема природно и сосема на место е ако ги погледнете условите што во Законот за високо образование се даваат кои се предуслови треба да ги има еден факултет или една високообразовна институција да се формира, апсолутно потребата за рударско геолошки факултет во рамки на Универзитетот "Св. Килмент Охридски" е повеќе од потребна и подготвувајќи се за седницата најдов многу различни изјави кои денес од овој аспект изгледаат можеби не смешни, туку навистина депласирани, од тоа дека кога се донесуваше Законот за Државниот универзитет во Тетово во 2003 година, кога не убедуваат пратениците од ВМРО-ДПМНЕ на пример, како што вели Силвана Бонева, покрај толку дипломирани правници во државата и правни факултети, апсолутно е неисплатлив еден нов правен факултет, или

господинот Трајко Славески, тогашен потпретседател на ВМРО-ДПМНЕ, кој што зборува за неекономската оправданост за еден нов правен факултет. Затоа, мислиме сосема природно е, во рамките на Универзитетот "Св. Климент Охридски" во Битола да биде отворен рударско-геолошки факултет.

Оправданост за нашите амандмани и за добрата идеја што ја имаме наоѓам и во гласањето на пратениците од ВМРО-ДПМНЕ. Се покажа дека имаме добри предлози бидејќи, штом координаторот на ВМРО-ДПМНЕ гласа за факултетот што сме го предложиле или претседателот на Комисијата за избор и именувања, од Велес бил пратеникот, гласал за нашиот предлог, значи сме ги погодиле работите и сме дале добри предлози, или пратениците од Охрид, кога ВМРО-ДПМНЕ ги поддржа нашите предлози, навистина и господинот Чингоски имал одличен предлог за Охрид, и госпоѓа Бендевска имала одличен предлог за Битола, Марјан Николовски за Велес, Цветанка Иванова за Струмица, значи нависитна сме ги погодиле работите и тие пратеници што се од тие места знаат дека тоа е потреба за тој регион и тој град. Тоа што не се избориле во рамките на партијата и на Владата да дадат предлог за таков факултет, тоа не е наш проблем, но мислам дека навистина нашите предлози, без разлика што Одборот за акредитација не ги разгледувал, а Одборот за акредитација апсолутно несериозно ги гледал овие предлози и само како партиски војник господинот Иванов ги потпишал овие мислења, бидејќи не можете да ме убедите дека на 4 април му ги дале материјалите, тој седнал во сабота, замислете, во сабота на 5 април, колку се воодушевил што тој во сабота седнал и анализираше дека во Република Македонија треба да се отворат 26 факултети. Само во сабота, значи една сабота му била доволна на господинот Иванов, еден од најдобрите советници на господинот Груевски, да оцени дека во Македонија треба 26 факултети. Дозволете, ова нам ни дава потврда дека штом пратениците од ВМРО-ДПМНЕ не поддржуваат дека не се избрани приоритетите кои требаат во овој момент за Република Македонија.

Затоа, мислам дека добро направивме што ги предложивме овие работи и се надевам дека овој факултет ќе ја добие поддршката, бидејќи сите, и заменик претседателот на Владата вели дека ќе ја покрене таа иницијатива-некогаш ќе ја покрене, само не знам од која позиција ќе биде тогаш кога ќе ја покрене, но битно е да се тргне кон нешто што навистина на Пелагонискиот регион му треба. Благодарам.

Трајко Вељаноски: Благодарам.

За реплика се јави господин Димовски Илија, повелете.

Илија Димовски: Благодарам претседателе.

Јас не очекував дек аште првите два дена од ефективната работа на Собранието на Република Македонија ќе го имаме овој стил на работа кој

што ни се случува, меѓутоа, што е тука е, мораме да продолжиме понатаму.

Морам да констатирам дека очигледно имаме два различни концепти на работа и два различни концепти на приод на активностите кои ги имаме како политичари и како пратеници.

Прво, Владата предводена од ВМРО-ДПМНЕ во минатиот мандат започна со сила иницијатива за децентрализација на високото образование, работа која беше неопходна и работа која не беше направена во изминатите 15 години од било која друга Влада во Република Македонија. Кога го започнувавме овој процес на децентрализација на високото образование, многу често од страна на врвни личности и блиски личности до СДСМ слушавме критики за непотребноста од процес на децентрализација во образованието. Тоа се однесуваше и за формирањето на Универзитетот "Гоце Делчев" во Штип, меѓутоа, и за оваа група на 20 и неколку факултети која постапка ја започнавме пред 5-6 месеци, меѓутоа, за жал поради односот на опозицијата во минатиот мандатен состав на Собранието не успеавме во минатиот мандат да ги донесеме овие закони. Значи од една страна имавме опонирање и спорење со процесот и концептот на децентрализација на високото образование. Не би сакал да спомнувам имиња, денес, можеби ќе биде недолично. Од друга страна, овие два дена имаме друг концепт. Ако земете да ги изброите овие стотина амандмани, кои опозицијата ги поднесе ќе видите дека предлагаат можеби толку нови факултети. Сега на што се должи тој концепт? Тоа е начинот опозицијата да се претстави дека е подобра од власта, не врз база на програми, не врз база на мислење од Комитетот за акредитација и т.н., туку врз база на едноставна хартија, на еден лист хартија пратеникот ќе предложи 10 факултети да се формираат во тој град и со тоа тој пратеник од опозиција станува подобар од пратеникот на власт во чиј мандатен период за прв пат се случуваат некои работи во градовите претходно спомнати или воопшто не спомнати во дискусија. Ве молам, одговорноста која што ја имаме и концептот на работа е многу значаен, на крајот на краиштата и граѓаните ќе имаат можност во иднина да ги ценат ангажманите и резултатите постигнати во различни периоди. Благодарам.

Трајко Вељаноски: Благодарам.

За контра реплика се јави господин Јани Макрадули, повелете.

Јани Макрадули: Прво, се вели дисперзија, а не се вели децентрализација на високото образование, и не се вика Комитет за кредитација, туку Одбор за кредитација.

Второ, лага е дека во минатиот состав заради опозицијата не се дојде до оваа точка. До оваа точка не се дојде затоа што Силвана Бонева побара пауза и воопшто ова не се разгледуваше.

Трето, Социјал демократскиот сојуз и Владата на Социјал демократскиот сојуз ги вовеле дисперзираните студии во Штип. И ако некој го

направил првиот чекор, во тоа го направил Социјал демократскиот сојуз. Ама пошто вие мислите дека се вика децентрализација, не сте го ни виделе тоа ниту ни знаете. Затоа мислам дека со лаги е премногу да почнете уште од почеток, бидејќи имаме неколку аргументи плус за вас, не мора да продолжите.

Трајко Вељаноски: Благодарам.

Има збор Иванов Љубисав Синго, повелете.

Љубисав Иванов Синго: Благодарам претседателе,

Имам осеќај дека во Парламентот се одвиваат процеси кои не се на ниво како што треба да биде на нас пратеници. Овде испадна дека треба во секое село да отвориме факултет и дека тоа е единиот излез и спас на Македонија во наредниот период. Па тука беше речено дека во Прилеп има мермер, треба да се отвори геолошко-рударски факултет. Дека некој кажал дека во Мариово има уран и под хитно да се отвори факултет во Битола. Тоа е нон сенсус. Не постојат факултети кои се занимаваат само со експлоатација на мермер или на уран, или на никел, или на цинк, или на олово. Големи држави кои се по 5 пати, 10 пати поголеми од нас па имаат рударско-геолошки факултети по еден или два, и во тие факултети постојат сектори за експлоатација на метали, за експлоатација на енергетски сировини како што е јагленот и т.н., за експлоатација на нафта, за површинска експлоатација, за подземна експлоатација и т.н. Значи ние можеме да зборуваме дека нашата држава е слабо истражена. Негде истражувањето се движи од 5 до 6%, ама не заради тоа што немаме стручњаци за истражување, туку немаме средства за такви истражувања. Секое истражување е скапа работа. Од откривање на некоја појава до отварање на некој рудник, во зависност од тоа за каква минерална сировина се работи, тој процес се одвива од 2 па до 15 години. Ние во Македонија имаме доволно и геолози и рудари. Голем број рудари и геолози не се вработени, затоа што имаме факултет во Штип на кој што му требаше дестина години некако стручно да се екипира. Техничките факултети захтеваат многу поквалитетни професори, доценти асистенти, лаборатории и т.н. Према тоа дајте, оваа проблематика е многу сложена. Ние наскоро ќе го имаме законот за експлоатација на минерални сировини и тука да се ангажираме да изнајдеме начин и форми како да се зголеми истражувањето на минералните сировини во Република Македонија за да се постават основи и бази за отварање на рудници и преработка на рудата што за нас може да биде голема можност за економскиот развој на Македонија. Значи, имаме доволно стручњаци, имаме доволно инженери, геолози, рудари, нас ни се потребни и средства за истражување. Од онаа појава за која што пишуваа новинарите пред некој ден, па до отварање на рудник ќе поминат многу години и децении и ќе треба со големи истражувања да се покаже дали има или нема таму руда. Тоа е

лесно да се открие како појава, ама многу е тешко и многу е неизвесно да се покаже дали има резерви и тоа рентабилни резерви за експлоатација или не, а такви појави не само во Битола, во Македонија има на повеќе места меѓу кои што е и Кратово каде што е истражено лежиште за уран, установени се резерви па е констатирано дека е се уште нерентабилно да се отвори тоа лежиште.

Така што на претпоставки да не живееме, туку на реални и објективни показатели кои се достигнуваат само со научни, стручни истражувања и докажувања. Благодарам.

Трајко Вељаноски: Благодарам и јас.

За реплика се јави госпоѓа Роза Топузова Каревска, повелете.

Роза Топузова Каревска: Благодарам почитуван претседател.

Се јавив најостро да реагирам затоа што градот Прилеп и Битола се нарекува последно село, далеку е од тоа. Додуша позната ми е изјавата на господинот Љубисав Иванов-Синго дека Битола ќе ја направи како Кратово, но во секој случај мислам дека и Битола и Прилеп заслужуваат да имаат високообразовни институции.

Што се однесува до ураниумот, апсолутно ја подржувам неговата дискусија и се согласувам со тоа што го кажа дека навистина треба една сериозна научна-истражувачка дејност, па потоа да се пристапи врз база на тие резултати кон експлоатацијата. Тука давам поддршка и јас истото го говорев, не знам дали ме разбра почитуваниот пратеник и токму поради тоа сметам дека е потребно да има една ваква високообразовна институција која ќе биде расадник на кадри и подготовка на нови истражувачи.

Што се однесува до тоа, почитуван колега Ивановски, некои можеби немаат осеќај, но имаат чувство за научноистражувачката дејност и потребите на Република Македонија. Благодарам.

Трајко Вељаноски: За контра реплика е пријавен господинот Иванов, повелете.

Љубисав Иванов - Синго: Добро ќе беше секој град да биде како Кратово, немаше невработен човек, кој остваруваше по 40 милиони германски марки профит, во кој се изградија 10 - 12 фабрики, 10 - 12 рудници, во град во кој имавме толку образовни луѓе, така што не е ништо опасно и не гледам ништо негативно и другите градови да бидат како Кратово.

Трајко Вељаноски: Благодарам.

За реплика се јави госпоѓа Весна Бендевска, повелете.

Весна Бендевска: Благодарам претседателе.

Само да се заблагодарам на поддршката од господинот Љубисав Иванов Синго кон нашиот предлог амандман за отварање на Рударско-геолошки факултет.

Значи, се согласуваме дека нови рударски капацитети мора да се отвораат врз база на комплетна елаборирана документација.

Со оглед на тоа што уште во 70-тите години Рударскиот факултет од Скопје во соработка со Рударскиот институт од Земун веќе има изработено такви елаборати кои покажуваат дека околу село Живојно во пелагонискиот регион, во пелагонискиот басен резервите на јаглен кој може да биде основна суровина за производство на електрична енергија во РЕК Битола се доволни за да можат наредните 20 - 30 години да се користат. Тука гледам перспектива во развојот не само на општина Битола, туку и на градење стабилна енергетска стратегија и политика во Република Македонија.

Ви благодарам на подршката на овој амандман.

Трајко Вељаноски: За контра реплика се јави господинот Љубисав Иванов Синго, повелете.

Љубисав Иванов-Синго: Колешката Бендевска не ме разбрала потполно, јас не дадов поддршка. Тоа е едно.

Друго, нема Рударски факултет во Скопје, туку во Штип. Благодарам.

Трајко Вељаноски: Благодарам.

За збор се јави господин Никола Котевски, повелете.

Никола Котевски: Почитуван претседателе, почитувани колеги пратеници,

Јас би сакал да кажам неколку зборови по однос на Предлогот-амандман, тоа би важело и за сите прелози и сите останати амандмани што се поднесени од пратеничката група на СДСМ.

Значи во основа не е спорно отварање на факултетите, значи за секого е прифатливо, спорно е дали е тоа реално и возможно сега и во оваа фаза на проширување на Универзитетот Св. Кирил и Методиј во Битола. Јас мислам дека предлогот од овој амандман и предлозите од сите амандмани што се однесуваат по овој закон во прашање е да се минимизира отворањето на трите нови факултети во Битолскиот универзитет, чисто собирање на поени пред граѓаните, предлозите што се доставени се без сериозна анализа како што милуваат да кажуваат без финансиски показатели колку тоа ќе чини. Зошто ова го тврдам? Го тврдам затоа што ова што тие сега го предлагаат по однос на овие амандмани што ги предлагаат по однос на овој Предлог закон не ги имаат ветено отворањето на овие факултети, ги немаат ветено во нивната изборна кампања. Доколку ја имаат бидејќи како што гледам милуваат да ја читаат нашата политичка платформа, програма која што ја понудивме пред граѓаните за овие парламентарни избори и нека им служи како водилка во наредните 4 години, ќе видат дека сите проекти што ги ветивме и ќе ги реализираме во таа програма. Значи, апсолутно даваме поддршка на законот што го предлага Владата за формирање на овие три факултети на Битолскиот универзитет, затоа што тоа го

ветивме во нашата програма пред парламентарните избори и тоа го реализираме на првата следна седница на Парламентот. Благодарам.

Трајко Вељаноски: Благодарам и јас.

За реплика се јави госпоѓа Весна Бендевска, повелете.

Весна Бендевска: Колега Котевски.

Вакви изгледа нелогично отварање на Рударско-геолошки факултет со седиште во Битола, но затоа пак ви изгледа логично и широко елаборирано, отварање на Машински факултет во Винаца, Електротехнички како неопходност во Радовиш, Технолошко технолошки во Пробиштип, Медицински во Штип, дури во Гевгелија и многу логично ви изгледа Правниот факултет кој до 1979-тата го имаше во рамките на Битолскиот универзитет, но заради хиперпродукција на кадри беше укинат, сега да биде отворен со седиште во Кичево и дисперзирани студии во Струга или пак Технолошко-технички факултет со седиште во Велес. Вам ви е логично се она што беше предлог на "Преродбата", но сте прочитале ли економска оправданост, научна студија, зошто тоа во Радовиш мора да бидат отворени студии на Електротехнички факултет. Ке се обидам како кон битолчанец колега да направам една многу проста математика. Овој момент Универзитетот во Битола има 8 факултети и една висока школа. Еве предлогот за Правниот, овој нов предлог доколку се отворат вкупно ќе бидат 10 факултети и една висока школа. Но, затоа пак, експресно отворениот во Штип се отвори со 7, а сега ќе има вкупно 13 факултети. Како роден битолчанец не ви изгледа ли тоа дека Владата на ВМРО-ДПМНЕ чиј член сте и вие се обидува да го намали значењето на Универзитетот Св. Климент Охридски во Битола на уштрп на јакнење на новиот Универзитет Гоце Делчев во Штип. Сакам да размислувате само како пратеник кој доаѓа од Битола. Благодарам.

Трајко Вељаноски: Благодарам.

За контра реплика се јави господин Котевски.

Никола Котевски: Погрешно се разбравме. Мене не ми звучи нелогично отворањето на Рударско-геолошкиот факултет во Битола, само кажав дека сега во овој временски период и во оваа фаза на проширување на Универзитетот во Битола тоа реално не е возможно да направи. Значи може за овој факултет да се размислува во наредните студиски години и во секој случај добро е тоа да се продискутира со Владата за наредните студиски години. Но мислам дека не е на одмет да се прават несоодветни споредби со факултетот во Штип затоа што треба да гледаме реално, треба да гледаме во интерес на сите граѓани на Република Македонија и да има секаде рамномерен регионален развој. Отворањето на факултетите во Штип се реално потребни и нужни исто така како што се отворањето на факултетите на нашиот Битолски универзитет и мислам дека со отворањето на

овие три факултети нема да застане процесот на проширување на Универзитетот Св. Климент Охридски во Битола. Напротив јас мислам дека од наредните студиски години може да очекуваме отварање на други факултети.

Трајко Вељаноски: Благодарам.

За реплика се јави Ѓорчев Владимир.

Владимир Ѓорчев: Благодарам претседателе.

Јас би сакал да дадам само едно појаснување, односно дополнување, а се однесува на темата која што ја дискутираа повеќе колеги вклучувајќи го и почитувани колега Котевски. Значи концептот на оваа Влада е да имаме дисперзирани студии во што е можно повеќе градови на Република Македонија. Така на последната седница на Владата на Република Македонија донесена е одлука со која што ќе имаме дисперзирани студии конкретно од Рударско-геолошкиот факултет од Штипскиот универзитет ќе имаме дисперзирани студии во Прилеп.

Понатаму, во Струмица ќе имаме дисперзирани студии на Економски науки и информатика. Понатаму во Кавадарци Земјоделски факултет итн. итн.

Значи, овие дисперзирани студии ќе бидат присутни во повеќе градови на Република Македонија тоа е одлука, концепт, стратегија на Владата на Република Македонија и Министерството за образование и наука така што сите оние градови кои се значајни, кои треба да го имаат потребното внимание, а кои не се спомнати со конкретно отворање на факултети, ќе бидат покриени со дисперзирани студии како што реков Струмица, Прилеп, Велес ќе има дисперзирани студии, Кавадарци, Струга и др.

Тоа се однесува на појаснувањето, се надевам дека на крајот на овој ден со поминувањето на сите овие амандмани во конструктивна атмосфера како и вчера ќе донесеме нови закони кои ќе придонесат за подобро образование во Република Македонија. Благодарам.

Трајко Вељаноски: Благодарам и јас.

Има збор господинот Јован Лазаров.

Јован Лазаров: Благодарам претседателе.

Јас ќе продолжам каде пратеникот Ѓорчев застава, значи ќе ја дополнам и ќе ја дадам целосната информација околу дисперзираните студии...(пратениците од СДСМ реагираат да зборува околу амандманот), па да објаснам зошто не треба да го прифатиме амандманот. Дискусијата е во таа насока.

Предлагам да не се прифати амандманот од тие причини што навистина Владата направи една опсежна програма не само околу законите кои се денеска на дневен ред, односно отворање факултети и Универзитетот за информациската технологија кој вчера го донесовме, туку направи една програма за дисперзирани студии по градовите во Република Македонија. Така веќе живее дисперзирана студиска програма од 2005 година во Струмица на Универзитетот Св. Кирил и Методиј и тоа за сточарство и оваа година пак

се запишуваат студенти на овие студии. Во Велес веќе втора година живее факултет за туризам и угостителство од Универзитетот Св. Климент Охридски од Битола односно факултетот од Охрид, исто така оваа година се отвора по втор пат факултет за информатика со седиште во Велес, но како дисперзирана студија на Универзитетот Св. Климент Охридски од Битола.

Во Струмица оваа година се отвораат дисперзирани студии на Економскиот факултет од Универзитетот Гоце Делчев од Штип и студиска програма по информатика од Факултетот за информатика од Универзитетот Гоце Делчев во Штип.

Во Берово се отвора студиска програма по информатика како дисперзирана студија по информатика при Универзитетот Гоце Делчев од Штип.

Во Свети Николе се отвора студиска програма по сточарство на Земјоделскиот факултет со седиште во Струмица од Универзитетот Гоце Делчев од Штип.

Во Кавадарци се отвора студиска програма по винарство од Земјоделскиот факултет со седиште во Струмица при Универзитетот Гоце Делчев од Штип.

Во Ресен се отвора студиска програма по овоштарство од Факултетот за биотехнички науки при Универзитетот Св. Климент Охридски од Битола.

Во Крива Паланка се отвора студиска програма од рударство, геологија и политехника од Рударскиот факултет односно факултетот за рударство, геологија и политехника од Универзитетот Гоце Делчев во Штип.

Во Велес, покрај она што кажав студиска програма по информатика и компјутерска техника од Техничкиот факултет од Битола се отвора студиска програма од Правниот факултет од Универзитетот Св. Кирил и Методиј од Скопје и Техничко технолошки факултет кој е предмет на овој закон за кој сега расправаме.

Во Прилеп се отвора студиска програма по агроменаџмент за тутун од Факултетот за Биотехнички науки од Универзитетот Св. Климент Охридски од Битола.

И студиска програма по минерологија од рударскиот оддел при Факултетот за рударство, геологија и политехника од Универзитетот Гоце Делчев од Штип.

Исто така во Прилеп се отвора и студиска програма по информатика и компјутерска техника од Универзитетот Св. Климент Охридски од Битола.

Во Охрид студиска програма по информатика од Природно математичкиот факултет при Универзитетот Св. Кирил и Методиј од Скопје и студиска програма по мехатроника од Машинскиот факултет при Универзитетот Св. Кирил и Методиј од Скопје.

Во Куманово студиска програма од Градежниот факултет од Скопје и студиска програма од

Машинскиот факултет при Универзитетот Св. Кирил и Методиј од Скопје и студиска програма од Факултетот за Електро техника и информациски технологии, како и студиска програма по кожарство од Технолошко-металуршкиот факултет од Скопје.

Во Гостивар се отвора студиска програма на Градежниот факултет од Скопје.

Значи, сето ова да го имаме во предвид за да знаеме да не даваме многу амандмани за постојните закони, бидејќи скоро сите места во Република Македонија се опфатени со дисперзирани студии.

Покрај Правниот факултет кој е денеска предмет на овој закон кој ќе биде со седиште во Кичево ќе има и дисперзирана студија на тој факултет и во Битола.

Во Струга ќе се отвори дисперзирани студии на Економскиот факултет од Универзитетот Св. Климент Охридски од Битола и еве во Битола ќе отвориме Ветеринарен факултет. Значи, сето ова е со цел да се зголеми опфатот на студентите односно на младите луѓе кои ќе завршат средно образование и да го зголемиме оној процент кој вчера го кажав од 10,5% на население со вишо и високо образование за да го зголемиме за да дојде до ниво на земјите од Европската унија што се движи од 20-30%. Благодарам.

Трајко Вељаноски: Благодарам.

За реплика се јави господинот Марјанчо Николов, повелете.

Марјанчо Николов: Благодарам претседателе.

Се јавив за реплика затоа што владеачкото мнозинство на некој начин дојде во конфликт во своите изјави.

Прво, еден од нивните претставници зборуваше дека не е потребно во секое село да се отвори факултет и нема потреба да се предлагаат толку амандмани за потоа да се јават неколку други претставници кои се пофалија дека концептот на Владата е буквално во секој град да има по некоја високо образовна институција.

Идејата на Владата околу развивањето на високото образование преку правење достапно на повеќе граѓани во Република Македонија ние ја подржуваме. Меѓутоа, во целата работа недостасува една сериозна анализа. Се јавив за реплика на господинот Лазаров, можеби ќе може да ми реплицира, бидејќи беше заменик министер за образование и наука дали Владата има концепт колку со ваквиот начин на дисперзирање на високото образование постои опасност да се создаде хиперпродукција на кадри кои потоа ќе немаат можност она што го научиле на високообразовните институции да го покажат во пракса и дали на некој начин само промовирањето на позитивните аспекти без да се има соодветна анализа не ги доведуваме во заблуда граѓаните дека можеби ако се запишат на некоја високообразовна школа ќе не можат тоа образование да го покажат во пракса, бидејќи не ќе можат да најдат вработување. Го земам за

пример само Правниот факултет, бидејќи знаеме одредени податоци од агенциите за вработување колку правници во секој град или економисти и не знам што чекаат вработување, а ние веќе отвораеме нови високообразовни институции.

Дали Владата има план, концепт овој проблем како да се решава или само преку промовирање на оторање на нови факултети, на некој начин ги кажа позитивните работи, а последиците не можеме да ги согледаме преку создавањето на вишок на кадри што ќе нема каде да се вработат.

Затоа мислам дека ваквиот начин на дисперзирање на високото образование сепак треба да биде следен со една сериозна анализа, концепт за тоа какви кадри навистина и се потребни на Република Македонија. Дали тие кадри во перспектива 10- 5 години ќе имаат можност да се вработат и каде ќе се вработат. Универзитетот за информатичка технологија очигледно беше вистински погодок. Жал ми е што не прифатија да биде во Велес, бидејќи Велес ќе доживееше многу добра перспектива од таа што е.

Дали Владата има концепт да не се создаде хиперпродукција на кадри.

Трајко Вељаноски: Благодарам

За контрареплика се јави господин Јован Лазаров, повелете.

Јован Лазаров: Благодарам претседателе.

Далеку сме од некоја хиперпродукција на кадри, високо образовни кадри во Република Македонија, бидејќи како што реков имаме само 10,5% население со високо и више образование, што е далеку под просекот на земјите на ЕУ што се движи во Австрија на 20% и Англија на 30%.

Според посојните европски стандарди, на 1 милион жители треба да има околу 30.000 студенти. Ние имаме вкупно 45.000 студенти. Значи за два милиони жители се потребни 60.000 студенти за да се држи некој европски просек.

Од тие причини, треба да создадеме места за нови 15.000 студенти. Нема никаква опасност од било каква хиперинфлација. Благодарам.

Трајко Вељаноски: Благодарам

Бидејќи нема повеќе пријавени за збор, го заклучувам претресот по амандманот.

Амандманот го ставам на гласање.

Ве повикувам да гласаме.

Вкупно гласале 68 пратеници, за гласале 17 пратеници, воздржани нема, против 51 пратеник.

Ги молам претседателот и членовите на Владата кои се избрани за пратеници во Собранието на Република Македонија да се произнесат за амандманот со кревање на рака.

Кој е за амандманот молам да крене рака?

Нема никој.

Дали има некој воздржан? Нема.

Дали има некој против? Нема.

По амандманот вкупно гласале 68 пратњеници од нив 17 гласале за, воздржани нема, против 51 пратеник.

Констатирам дека Собранието не го усвои амандманот на наслвот на Предлогот на законот поднесен од пратениците Јани Макрадули, Весна Бендевска, Менде Диневски, Томе Чинговски под архивски број 07-2433/7.

Има збор господин Макрадули Јани, повелете.

Јани Макрадули: Добро, благодарам на пратениците на ВМРО-ДПМНЕ што го подржаа нашиот предлог и со тоа се потврдува дека предлогот ни бил одличен и е соодветен за регионот.

Бидејќи се поврзани овие амандмани, ги повлекувам во име на предлагачите амандманите што во листата се дадени под број 27, 42 и 63 и би ве замолил претседателе да ги опоменете пратениците кога зборуваме за амандамнот да зборуваме за амандманот. Ние не сме на седница на Влада за да знаеме дека Владата за два месеци ќе донесе нешто. Магичната, волшебна кугла ја немаме пред нас. Ја имаат Ѓорчев и Лазаров. Затоа, да зборуваме за амандманот.

Дали Рударско-геолошки требаше во Битола или не? Битолчаните велат дека требаше и тоа е во ред. ВМРО-ДПМНЕ вели не. Тоа ќе остави трага, Благодарам.

Трајко Вељаноски: Благодарам и на вас.

Значи по вашето под реден број на список што се господине Макрадули, 23, 42 и 63 се повлекуваат. Благодарам.

Отварам претрес по амандманот на наслвот на предлогот на законот поднесен од пратениците Јани Макрадули, Весна Бендевска, Менде Диневски, Томе Чинговски под архивски број 07-2433/8.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор Јанкуловски Живко, вице премиер,повелете.

Живко Јанкуловски: Со оглед на тоа што во овој амандман се бара дополнително да се отвори земјоделски факултет во Битола, значи еден од факултетите од техничките науки. Да потсетам дека веќе во Битола има факултет за биотехнички науки. Таму само може да се отвараат студиски програми. Амандамнот не се прифаќа.

Трајко Вељаноски: Благодарам

Има збор господин Сугаревски Горан, повелете.

Горан Сугаревски: Благодарам претседателе.

Значи сакам да укажам на потребата зошто треба да се прифати овој амандман. Се однесува не за земјоделски факултет во Битола туку за земјоделски факултет во Прилеп. Значи во состав на универзитетот "Св.Климент Охридски" во Битола.

Значи имено земјоделскиот факултет Прилеп во состав на универзитетот Св. Климент Охридски од Битола потребната инфраструктура за

факултетот би била бо Институтот за тутун-Прилеп кој пседува неопходен инфраструктурен потенцијал и со минимални средства би се проширил за наставна дејност.

На факултетот би се развила студиска програма за одгледување и преработка на тутун. Потенцијални студенти би биле тутунските техничари од средното стручно училиште "Орде Чопела" во Прилеп.

Наставниот кадар би бил од научниот потенцијал од Научниот институт за тутун Прилеп како и од Тутунскиот комбинат Прилеп.

Покрај научната дејност, Институтот би ја развил високо образовната дејност со создавање на неопходен високо образовен кадар за унапредување на тутунопроизводството и преработката на тутун, култура од која живеат околу 20.000 семејства во Прилепскиот, Струмичкиот и Радовишкиот регион.

Традиционалниот начин на одгледување и преработка на тутун би бил истиснат и би се вовеле нови технологии за производство и преработка преку едукација на населението и на неакадемско ниво. Тоа, впрочем, го дозволува и Законот за високото образование, сигурно од страна на научен и стручен кадар.

Благодарам.

Трајко Вељаноски: Благодарам

За реплика се јави Деркоски Оливер, повелете

Оливер Деркоски: Благодарам претседателе,

Да не останеме и ние прилепчани должни на битолчани во оваа ситуација.

Јас само сакам да потсетам на она што претходните говорници го кажаа и се надевам дека колегите од опозицијата ќе сфатат дека голем дел од дискусиите ни се безпредметни денеска, бидејќи како што кажа колегата Лазаров, на последната седница на Владата се одлучи дисперзирани студии на неколку факултети да се отворат и во Прилеп и тоа на Факултетот за биотехнички науки со посебен осврт на Отсек-тутун. Значи она што колегите на некој начин го бараат сега исто така и претходните дискусии што беа за Рударско- геолошкиот факултет ќе се отворат дисперзирани студии во Прилеп со Насока минерологија и информатика и во наредните студиски години и наредната студиска година ќе се запишат во сите овие дисперзирани студии, 140 студенти од Прилеп.

Благодарам.

Трајко Вељаноски: Благодарам

Има збор госпоѓа Топузова-Каревска Роза.Повелете.

Роза Топузова-Каревска: Благодарам почитуван претседателе.

Не сметам дека било која дискусија која што почива на аргументите е без предметна и некорисна во овој Парламент и се согласувам со она што го кажа претходно еден од пратениците од ВМРО-ДПМНЕ дека, навистина, сите пратеници имаат различен приод кон работата и

апсолутно се сложувам со тоа. Да, тоа е така, пратениците имаат различен приод кон работата. Едните седат, работа, т ги читаат законите, читаат компаративни материјали и тоа е всушност работата и улогата на пратеникот. Немаме, ние не сме Влада за да можеме да ги предлагаме програмите и да бараме Одборот за аредитација да се изјасни, но можеме да дадеме сугестии што се однесуваат на одреден аргумент, сугестии поткрепени на одреден регион, сугестии поткрепени аргументи и Владата, доколку сериозно ги сфати аргументите, да понатаму ги земе во предвид и онака е тргнато кон отварање на дисперзирани студии. Па имајќи ги во предвид нашите аргументи да отвори онаму каде што се потребни и економски оправдани студии или високо образовни институции за тој регион.

Токму поради тоа сакам да дадам подршка на амандманот и сметам дека навистина на Прилеп му е неопходен еден ваков факултет, односно програма или дисперзирани студии кои што би се бавеле со тутунопроизводството, затоа што ги исполнува ама баш сите услови од страна, не затоа што има тутун таму па поради тоа само, туку има и научно истражувачка институција, Институт за тутун, една од најстарите институции од областа на науката на само во Република Македонија туку и на просторите на Бивша Југославија. Кога зборувам бивша, мислам на Кралевина Југославија и на просорите на Балканот. Институција, основана на почетокот на 19-ти век .

Таа институција денеска има голем број на научни работници од таа област, конкретно од тутунопроизводството и семенскиот материјал. Има просторни услови, зграда што е во можност да ги прими овие студенти и инфраструктура околу зградата што овозможува и практична работа на студентите по овие студии .

Токми поради тоа, доколку Владата , еве во овој момент, не е во можност да го прифати овој амандман, сметам дека со нашите дискусии ќе го реализира ова што овде се бара од пратениците вез разлика дали тие доаѓаат од парламентарното мнозинство или од опозицијата, затоа што граѓаните не испратиле во овој парламент да ги браниме нивните интереси и интересите на регионот од каде што доаѓаме и да се залагаме за просперитет на регионот што го преставуваме . Благодарам.

Трајко Вељаноски: Благодарам

Бидејќи нема повеќе пријавено за збор го заклучувам претресот по амандманот.

Амандманот го ставам на гласање.

Ве повикувам да гласаме.

Вкупно гласале 66 пратеници, за гласале 14 пратеници, воздржани нема, против 52 пратеника.

Ги молам претседателот и членовите на Владата кои се избрани за пратеници во Собранието на Република Македонија да се произнесат за амандманот со кревање на рака.

Кој е за амандманот молам да крене рака?

Нема никој.

Дали има некој воздржан?Нема .

Дали има некој против?Нема .

По амандманот вкупно гласале 66 пратеници од нив 14 гласале за, воздржани нема, против 52 пратеник.

Констатирам дека Собранието не го усвои амандманот на насловот на Предлогот на законот поднесен од пратениците Јани Макрадули, Весна Бендевска, Менде Диневски, Томе Чинговски под архивски број 07-2433/8.

Има збор господин Макрадули Јани, повелете.

Јани Макрадули: Благодарам, претседателе

Бидејќи не помина отварањето на Земјоделскиот факултет во Прилеп, ние ги повлекуваме поврзаните амандмани што се однесуваат на основањето на ова висока образовна институција во Прилеп, а тоа се амандманите што во списокот се дадени под броевите 28, 43 и 64. Благодарам.

Трајко Вељаноски: Благодарам

Кога ќе дојдат тие амандмани ќе констатираме дека се повлечени.

Отварам претрес по амандманот на насловот на Предлогот на законот поднесен од пратениците Јани Макрадули, Весна Бендевска, Менде Диневски, Томе Чинговски под архивски број 07-2433/10.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор господин Јанкуловски Живко, вицепремиер, повелете

Живко Јанкуловски: Од исти причини как и претходното образложение што следеше, амандманот не се прифаќа.

Трајко Вељаноски: Благодарам

Има збор господин Диневски Менде, повелете.

Менде Диневски: Благодарам претседателе,

Почитувани колеги пратеници дозволете ми во отсуство на вообичаена процедура за донесување на закон за формирање на високо образовни институции на државните универзитети во Република Македонија, при тоа сакам да напоменам дека е неопходно да имам изготвен елборат за општествено-економска, образовна, кадровска и просторна оправданост за ваквите факултети да изнесам неколку аргументи, што како аргументи ќе бидат подршка на амандманот за формирање на медицински факултет во Битола.

Прво, како основен предуслов за формирање на медицинскиот факултет во Битола е посоењето на високо образовната научна и наставна мрежа која е олицетворена во универзитетот "Св. Климент Охридски" во Битола. Да ве потсетам, точно во оваа зграда во 1979 година беше донесе Закон за формирање на универзитетот во Битола како втор македонски универзитет. Она што преставува базична основа на ова иницијатива е

фактот дека овој универзитет е формиран исто така како регионален универзитет. Иницијативата и потписите произлегоа од десетина општини од Југозападниот регион на Република Македонија или бројат околу 450.000 граѓани.

Второ, тоа е воспоставената конекција помеѓу клиничката пракса и медицинската теорија, видлива во реализацијата на студиските програми на Високата медицинска школа кој веќе 20 години функционира без поголеми проблеми.

Да укажам и на тоа фактот дека едукацијата на медицинските науки на звршуваат само со образование лекари туку и на други здравствени профили, како што се на пример: дипломирани медицински сестри, дипломирани медицинско-лабораториски аналитичари, дипломирани радиолошки технолози и дипломирани физиотерапевти и дипломирани акушерки и да не набројувн други профили,кои и во развиениот свет преставуваат посебни насоки во рамките на таканаречените факултети за медицински науки

Трето, повеќе извршената трансформација на Клиничкиот центар во Скопје, Клиничката болница во Битола го има приматот на најголема здравствена установа во Република Македонија. Ако кон ова се додаде фактот дека освен во Скопје ниту една друга клиничка болница во Македонија не ги исполнува целосно критериумите за клиничкиот статус, имено, според Законот за здравствена заштита само Клиничката болница во Битола ја покрива и нуклеарната медицина и онколошката заштита.

Исто така има изготвено и проект со кој дел од урбанизираниот простор во дворот на Клиничката болница во Битола наменет за изградба на инсититутска зграда за идниот медицински факултет како и отпочнување со работа на Центарот за хуманизам и медицинско истражување "Мајка Тереза" со кое несомнено ќе се отвори една нова страница и перспектива во здравствената заштита и воедно во образованието во овој регион во Република Македонија.

Понатаму, еден од најважните аргументи е и кадриовскиот потенцијал кој го има не само во Битола туку и во целиот Јогозападен регион во Република Македонија, што е повеќе од ипозантен. Имено во Битола и во Западниот регион живеат и работат повеќе од десетина доктори на науки, како и триесетина магистри на медицински науки.

Овде посебно сакам да укажам и на меѓународната референтност на овие луѓе кои ја имаат потврдено на интернационално ниво. Ако кон ова се додадат и оние доктори, магистри на науки од базичните или другите научни дисциплини, тогаш е јасно, а се разбира тука мислам на аргументите кон овој амандман, а не на политичката воља на владејачката коалиција на ВМРО-ДПМНЕ.

Со отаравњето на Медицинскиот факулете во Битола не само што ќе се намалат економските трошоци за студирање на идните академски

граѓани од Југозападниот и Централниот дел на Македонија, кои заради ограниченоста економска моќ во голем дел зминуваат на студии дури во Бугарија, туку ќе се подигне нивото на здравствена заштита на целокупниот население во овој регион.

Граѓаните на Битола, како и здравствените работници јасно и недвосмислено од поодамна имаат застанато зад оваа иницијатива за отворање на Медицински факултет при Универзитетот во Битола, со цел за подобро утре за сите граѓани на нашата држава во поглед на квалитетното високо образование на идните студенти и воедно повисок степен на здравствена заштита на граѓаните на Република Македонија .

Од сите овие причини што ги наведов ги повикувам сите пратеници особено пратениците кои доаѓаат од Југозападнио дел на Република Македонија, без разлика на партиската опција, да го подржат овој амандман. Ви благодарам.

Трајко Вељаноски: Благодарам.

Има збор госпоѓа Стефановска Анета, повелете.

Анета Стефановска: Благодарам почитуван претседателе, почитувани колеги пратеници,

Јас веднаш ќе кажам дека наполно се согласувам со еден дел од дискусијата на пратеникот од СДСМ од Битола, меѓутоа исто така ќе дискутирам аргументирано зошто не е прифатлив сега неговиот предлог на амандманот.

Имено, за да се отвори медицински факултет во Битола потребно е најпрво да се створат услови за тоа. Потребно е значи да имаме добар и здрав клинички центар, потребно е просторни услови, потребно е стручен кадар. И самиот господин Менде Диневски сега кога дискутираше а дискутираше доста аргументирано, меѓу другото кажа и јас со тоа се сложувам дека имаме навистина спремен високостручно образовен кадар, меѓутоа и самиот кажа дека ќе има понатаму можност за отворање на просторни услови, ќе има можност да се створат такви услови за понатаму да се отвори ваков медицински факултет.

Со оглед на тоа што програмата на ВМРО-ДПМНЕ нуди темелни и здрави решенија и ВМРО-ДПМНЕ добро се грижи за здравјето на граѓаните на Република Македонија, значи потребно е навистина да се створат такви услови. Сите граѓани на градот Битола особено знаат во каква состојба беше Клиничкиот центар во Битола. Значи до пред две години Клиничкиот центар во Битола беше во колапс. Со поддршка на пратениците од ВМРО-ДПМНЕ со министерот за здравство и директорот на Фондот за здравство, ние со крајно силни напори вложени едвај ги саниравме состојбите во болницата Битола. Тоа добро го знаат граѓаните на градот Битола. За среќа тоа резултира со тоа што градот Битола доби клинички центар со кој што навистина сега може да се гордее и Битола и цела Република Македонија.

Меѓутоа, тоа го прави напорно и упорно две години нашата Влада. Значи ги решаваме проблемите што беа направени како последица од страна на лошото владеење на СДСМ и лошо поставениот кадар кој се знае и каде треба да заврши. Ова се аргументи кој што никој не може да ги побие и докажани и покажани и сите тоа го знаат бидејќи сите пациенти кои што лежеа таму знаеја во какви услови беше Клиничкиот центар. Сега Клиничкиот центар од ден на ден прераснува во еден Клинички центар кој што ќе створи услови и за отворање се надевам на Медицинскиот факултет. Сега брзо се отвори одделение за асматици со една добра опрема, секојдневно пристига опрема која што се кажува по медиумите, добиваме поддршка од сите страни со доброто залагање на нашите кадри кои што се поставени од страна на ВМРО-ДПМНЕ.

Со оглед на сите овие работи кои што ги наброив, а знаете добро и вие и ние дека е покрената иницијатива од страна и на Високата медицинска школа и на Клиничкиот центар во Битола и од страна на Ректоратот исто така има иницијатива за да се отвори тоа бидејќи како Медицински факултет Битола го заслужува, бидејќи градот Битола е втор по традиција во Република Македонија и за овој југозападен регион се сложувам дека заслужува да се отвори Медицински факултет.

Меѓутоа, со оглед на тоа што постојат подготовки веќе за развој и стварање на овие услови се надевам дека навистина овој сон што го замислуваме ќе биде реалност во овие наредни 4 години во време на владеењето на ВМРО-ДПМНЕ и со наше заедничко залагање сметам дека ова ќе биде реалност. Благодарам.

Трајко Вељаноски: Благодарам.

За реплика се јави господин Диневски Менде, повелете.

Менде Диневски: Ви благодарам.

Сакам да укажам на неколку работи.

Прво, почитувана колешка денес на дневен ред не е завршната сметка на Клиничката болница од Битола за да говориме каква е финансиската состојба и какви се финансиските резултати на истата.

Второ, жалам што не знаете но еве ќе ви кажеме во Битола нема Клинички центар. Во Битола има Клиничка болница која е најдобра во Република Македонија со оглед на трансформацијата на Клиничкиот центар во Скопје.

Трето, ако за некој факултет нов кој треба да се отвори имаме аргументи и постојат основни предуслови за истиот тоа е токму за Медицинскиот факултет во Битола бидејќи традицијата која ја има Високата медицинска школа повеќе од 20 години идејата да во Битола не студираат само лекари туку и други медицински профили, напротив е императив за отворање токму на ваквиот факултет. И уште една работа, ако иницијативата или ваквата иницијатива за донесување на законот односно

за отворање на Медицинскиот факултет е поддржана и од Ректоратот и од Клиничката болница и од Високата медицинска школа, тогаш не ја гледам причината да говориме дека сега во овој момент кога не знаеме веќе колку се факултети во Република Македонија и каде се отвораат и аргументите кои стојат позади отворањето на Медицински факултет кои се далеку поиздржани од аргументите кои стојат за отворање на Медицински факултет во Штип и особено во Тетово, не ја гледам причината од страна на пратениците од ВМРО-ДПМНЕ да не ја поддржат ваквата иницијатива.

Јас уште еднаш ќе ве повикам бидејќи навистина сите овие аргументи кои ги кажав се сериозен предуслов за отворање на еден ваков факултет да ја дадеме поддршката и Битола како центар на Југозападниот регион да може сите оние студенти, сите оние млади академски граѓани наместо да патуваат до Бугарија, наместо да патуваат во Скопје истите да ги задржиме во Битола и да го подигнеме нивото на заштита на целокупното население од овој регион. Ви благодарам.

Трајко Вељаноски: Благодарам.

За реплика се јави госпоѓа Стефановска Анета, повелете.

Анета Стефановска: Почитуван колега, нема со вас да се конфронтирам, бидејќи кажав аргументи кои навистина држат место, а вие само се повторувате во вашата реплика. Сакам да кажам пред јавноста дека вие имате дадено 20 вакви амандмани кои не се издржани, не се елаборирани и заради почитуваните граѓани на Битола сакам да знаат дека со истата игра се служите сеуште, дека навистина немате темелни издржани решенија. Точно кажав и дадов ветувачка дискусија дека ќе се заложиме за отворање Медицински факултет, но дека ВМРО-ДПМНЕ се грижи и ќе се грижи за здравјето на луѓето и тоа ќе биде едно темелно решение кое заслужува внимание. Благодарам.

Трајко Вељаноски: Благодарам.

Има збор госпоѓа Дулик Благородна.

Благородна Дулик: Благодарам.

Сакам да се вклучам во дискусијата во врска со поднесените амандмани од колегите на Предлогот за донесување по итна постапка на Закон за основање на Технолошко-технички факултет, Ветеринарен факултет и Правен факултет во состав на Универзитетот "Свети Климент Охридски" во Битола.

Овој универзитет е основан 1979 година и досега во состав на овој Универзитет егзистираат седум факултети и една Висока стручна школа, како и три научно истражувачки установи.

Со предложениот закон ќе добиеме уште три факултети, а наредниот Предлог за донесување на закон предлага во рамките на овој Универзитет да се основа и Факултет за безбедност, со што вкупно во состав на Универзитетот ќе има 11 факултети.

Амандманите поднесени од колегите Јани Макрадули, Весна Бендевска, Менде Диневски и Чинговски Томе, 76 на број, се однесуваат на тоа да се согласуваат овој закон да се донесе и овие факултети бидат во состав на Универзитетот, меѓутоа предлагаат да освен овие факултети се отворат и нови факултети во составот на Универзитетот “Свети Климент Охридски” во Битола.

Прво се поднесени два амандмани под број 2433/2 и 2433/9 во кои што се предлагаа во состав на овој Универзитет да се основаат Медицински факултет, Музичка академија, Филолошки факултет, Факултет за дипломатија, Рударско-геолошки, Драмски, Земјоделски, Шумарски, Археолошки, Геодетски, Дефектологија, Енологија и Рибарство и Аквакултура. Овие амандмани два се идентични, а исто така имаме и други поединечни кои што се повторуваат па веројатно за тоа е интервенцијата од страна на подносителите што ги повлекуваат. Освен овие два каде што групно се бара овие факултети да бидат прифатени во состав на Универзитетот “Свети Климент Охридски” во Битола, поднесени се посебни амандмани од истите подносиители и тоа за отворање на Археолошки факултет, Факултет за дефектологија, Енолошки факултет, Филолошки факултет, Музичка академија, Факултет за дипломатија, Геодетски факултет, Шумарски факултет, Факултет за Рибарство и аквакултура, Медицински факултет, Земјоделски факултет, Факултет за богословија, Рударски факултет, Драмски факултет, Археологија, Рударско-геолошки, Ликовна уметност и Факултет за историја на културата.

Почитувани колеги, ако се направи анализа на сето ова што ви го кажувам, сметам дека имаме еден испробан пристап од страна на колегите од СДСМ со влечење на дискусиите всушност да губиме време во остварување на целите како Собрание што ги имаме пред себе и сметам дека на ваков начин повторно оставаме лоша слика пред граѓанството во Република Македонија заради тоа што, имајќи го предвид овој преглед што ви го направив сега сметам дека секој ќе дојде до соодветни заклучоци дека ваков начин на работење не претставува европска опција за работа на еден парламент. Ако навистина се задржевме на неколку факултети за кои ќе беа дадени аргументи тие да бидат и отворени во иднина, заради тоа што во моментот за тоа нема елементарни услови за дискусија, заради тоа што не се поминати оние фази кои ги предвидува Законот за високо образование, сметам дека вакво нафрлање на идеи какви факултети би требало да се отворат при Универзитетот во Битола е само добра желба или нешто друго, за што мислам дека секој треба да извлече соодветен заклучок. Благодарам.

Трајко Вељаноски: Благодарам.

За реплика се јави господин Макрадули Јани, повелете.

Јани Макрадули: Почитуван претседателе, прво имам забелешка до вас. Согласно член 87 говорникот може да говори само по прашањето што е на дневен ред и доколку се оддалечи, вие треба да го опоменете.

Амандманот се однесува дали треба Медицински факултет во Битола или не. Сега да не попуваме и да не ни кажуваат некои што е Европа, видовме вчера на предлозите да гледаме европски закони како гласаше колешката Дулиќ, гласаше против. Денес на почетокот на претседателствувањето со Европската унија, со Франција, нашиот експерт од странство Веле Самак се скара и го навреди францускиот амбасадор. И вие за Европа ќе ми зборувате? Кој европски потез сте го направиле вие.

Затоа, да се држиме до темата дали ни треба Медицински факултет во Битола или не. А дека ни се добри предлозите, па најдобар доказ е што за Рударско-геолошкиот факултет гласаа пратениците од Битола, за Факултетот во Велес гласаше Илија Димоски, за Факултетот во Струмица гласаше Силвана Бонева. Зашто на нив неевропјани не им велите дека се? Тие се помалку европјани од вас? Имате појма вие за Европска унија или сте чуле, ниеден потез не сте направиле, а како бивши претседател на Законодавно-правната комисија имате обврска да го знаете Деловникот и дека треба да говорите само по точката што е на дневен ред. И ќе знаете, нема да ја лажете јавноста дека амандманите се такви зашто е природата на законот таква, за еден факултет треба на пет места да се спомене. Инаку, ние предлагаме седум факултети. Затоа, престанете со тие манипулации и што ќе рече еден мој колега, посветете се на други работи.

Трајко Вељаноски: Благодарам.

Има збор госпоѓа Весна Бендевска, повелете.

Весна Бендевска: Благодарам.

Конечно, и дефинитивно не може пратеник од владеачкото мнозинство да оспорува право на друг пратеник да предлага амандман. Под дифол предлагањето на амандмани значи дека некој седнал, го прочитал предлогот на Владата, има поинакво мислење или подобра идеја и се обидува да излобира пред сите пратеници, за да го добие конечно амандманот потребниот број на гласови за да помине. Што е тука спорно? Што е спорно во тоа што природно и најголеми услови за втор Медицински факултет во Македонија за да биде формиран има на Битолскиот универзитет. Зошто госпоѓа Дулиќ или колешке Стефановска, кои се вашите аргументи дека постојат поголеми и подобри услови во Штип каде што не постои клиничка болница, и тоа убаво можете да го прочитате кога се мислел на 5-ти април претседателот на Одборот за акредитација, господинот Иванов, за сите нови 26 предлози од Владата за факултети и убаво вели во Штип има Општа болница, во Битола има Клиничка болница, формирана единствено како база и основ за формирање на Медицински

факултет. Имаме кадри за тоа, имаме потреба за тоа. Сте прочитале ли дека најголем процент од студентите на Медицинскиот факултет во Скопје и сите сродни науки доаѓаат токму од Битола? И сега вие сметате дека во Тетово кое се наоѓа на 45 километри од Скопје, каде што постои веќе развиен Медицински факултет, за кого ја уништите основата за практикување, Клиничкиот центар, не водејќи сметка ни за мислење на Уставниот суд, треба да биде во Тетово? Имаме право да се бориме за потребите на граѓаните во Битола и тоа ќе го правиме.

Во мислењето од господинот Иванова вака се вели: вежбите на Медицинскиот факултет ќе се одржуваат, практичните вежби, во Регионалниот завод за здравствена заштита и во Општата болница - Штип. Па колегата Диневски елаборираше со факти и аргументи, не со квази аргументи што и ги пишува Шамбевски упорно на Стефановска. Говоревме колку имаме кадри со звање доктор на медицински науки, колку магистри имаме од медицински науки. Не постои Висока медицинска школа како што има во Штип, туку Висока медицинска школа во Битола е формирана пред неколку години и затоа прашајте го господинот Јанкуловски, наспроти вас седи. Господине Јанкуловски може да молчите, но вие ќе се вратите во Битола, вие ќе треба да им образложите на битолчани што се случи, каде пропадна идејата за Медицински факултет во Битола, зошто се дисперзира во Штип и зошто се дисперзира во Тетово. Вие господине Јанкуловски конечно ќе треба да кажете зошто најмалку пари во Буџетот се одделени за Универзитетот во Битола. Тоа е деградирањето на Универзитетот, а не госпоѓа Дулик овде ќе објаснува дали имаме право или не да се бориме за Медицински факултет во Битола.

Трајко Вељаноски: За збор се јави господин Живко Јанкуловски, вицепремиер, повелете.

Живко Јанкуловски: Сакав да дадам едно објаснување, мислев дека пратеничката Бендевска тоа го знае од порано дека на седница на Влада покренато е прашањето за отворање на медицински факултет во Битола уште пред неколку месеци, еве сега да и помогнам на пратеничката Бендевска да знае дека и Владата која заседаваше во изминатиот период, а и сега нормално дека ќе го подготви овој закон и во наредниот период е кажано дека ќе се подготви услови за отворање на ваков факултет.

Меѓутоа, спомна дека на Високата медицинска школа има многу магистри. За отворање на факултет потребни се доктори на науки. Потребно е да се создадат услови. Потребно е да се создадат услови и од финансиски аспект. Сметам дек ќе се изнајдат можности и дека Битола го заслужува тоа.

Не станува збор дека е некој против отворање на ваков факултет, но мора, кога ќе се отвори некој факултет да се создадат услови за такво нешто. Воопшто не е спорно, ќе повторам, отворањето на медицинскиот факултет, но секако треба да

следи со подготвен елаборат и добиено позитивно мислење од Одборот за акредитација. Благодарам.

Трајко Вељаноски: За контра реплика се јави госпоѓа Весна Бендевска, повелете.

Весна Бендевска: Не манипулирајте господине Јанкуловски и не бегајте од одговорот на прашањето дали во Штип има подобри услови за отворање во овој момент на медицински факултет отколку во Битола? Тоа беше прашањето.

Инаку, бројот, морам да кажам користам податок од колегата Димевски, бројот на доктори на медицински науки во Битола и регионот е над 10 и се согласувам со тоа.

Господине Јанкуловски, да резимирам, тврдите дека ќе влезе во рамките на стенографските белешки дека во Штип има подобри услови? Општата болница во Штип е подобра во поглед на условите од Клиничката болница во Битола? Еве пишува во Штип нема просторни услови, но тоа не ве спречува како член на Влада да го протурката денеска, а Битола да го оставите за некои идни времиња. Не бегајте од правите одговори. Имајте сила и кажете ВМРО ДПМНЕ ќе го протезира факултетот во Штип, на коалиционите партнери ќе му го остават Универзитетот во Тетово. Битола ќе остане за идни времиња заборавена се додека оваа Влада предводена од ВМРО ДПМНЕ која е на власт.

Трајко Вељаноски: За реплика се јави госпоѓа Анета Стефановска.

Анета Стефановска: Благодарам.

Почитувана госпоѓо Бендевска, многу ми е мило што се пресрамивте да говорите за болницата. Многу ми е мило што можете уста да отворите за болницата во Битола, со оглед на тоа што во каква состојба ја најдовме од пред две години или не знаете што баратет и што сакате или не сте упатени во оваа работа. Амандманот во моментот не ви држи вода и затоа јас кажав зошто. Не се потребни само кадри за отворање на еден факултет, потребно е многу повеќе за еден медицински факултет. Затоа мојата дискусија беше ветувачка дека се ќе сториме. Точно дека Битола заслужува но не сега во овој момент поради последиците кои вие во вашето владеење ги создадовте, а ние ги санираме. Мислам дека добро се разбравме, добро не слушаат граѓаните и немојте повторно да одите во амбисот уште подолу, бидејќи со ваквата игра вие не профитирате. Точно знаеме што правиме. Сепак ќе ве упатам на тоа дека ВМРО ДПМНЕ е сериозна партија. Ние правиме програма во која ќе кажат анализите точно кога би требало да се отвори ваков факултет. Благодарам.

Трајко Вељаноски: За контра реплика е госпоѓа Весна Бендевска.

Весна Бендевска: Не намеравам да влезам во расправа, во дебата со пратеник кој не прави разлика помеѓу клиничка болница и клинички

центар, а сака да дискутира и мафта и вели имам аргумент.

Токму СДСМ ја трансформира општата болница во Битола во Клиничка болница. Само како база и основа за формирање на долгоопстојуваната идеја за формирање на Медицински факултет во Битола. Има простор, има кадри и ги има сите услови многу поголеми од Штип Медицинскиот факултет оваа Влада да го лоцираше во рамките на Универзитетот Св. Климент Охридски во Битола. Тоа е алфа и омега, цабе ветувачки говорите госпоѓо Стефановска.

Трајко Вељаноски: За реплика е јавен Никола Котевски.

Никола Котевски: Благодарам.

Би ссакал само да поставам едно кратко прашање до моите колеги пратеници од СДСМ од Битола за да не манипулираат со граѓаните каде во програмата на СДСМ која ја немаше, патем речено, на изборите ветија дека ќе предлагаат отворање на медицински факултет во Битола. Значи, каде до сега во изминатиот период пред јавноста кажале дека ќе предлагаат отворање на медицински факултет во Битола. Тоа е многу битно прашање затоа што гледам со сите овие предложени амандмани сака да се манипулира со јавноста во насока дека тие предлагаат отворање факултети, а пак владеачкото мнозинство или ние од ВМРО ДПМНЕ ги оспоруваме тие решенија.

До колку не го предложевме овој Предлог закон, за проширување на универзитетот Св.Климент Охридски во Битола тие воопшто немаа да се сетат и да ги предложат овие амандмани ниту ќе предложат предлог закон за формирање на нови факултети на Битолскиот универзитет.

Нашата дискусија и на колешката Анета Стефановска е во насока дека во оваа ситуација и сега без реална и опсежна анализа и без законските постапки во моментот не е реално отворање на медицинскиот факултет што не значи дека во наредните студиски години нема да биде случај. Благодарам.

Трајко Вељаноски: За контра реплика е пријавена госпоѓа Весна Бендевска.

Весна Бендевска: Јас имам разбирање колега Котевски дека сте нов, бев нова, бев возбудена на почетокот, апсолутно е нормална реакцијата. Па и за рударско геолошкиот факултет говоревте против, но навистина сум задоволна кога гласавте за, битолчани сте. Дајте заедно да се бориме за Битола. Но, знам каде е и вашата дилема и кај вашата колешка. Се плашите. Вие морате да гласате за Медицинскиот факултет во Тетово и мора да дадете пас за Медицинскиот факултет во Штип, а овде немате аргументи зошто не треба да биде отворен во Битола, а замислете на Широк сокак ќе се најдеме со нашите битолчани. Тука лежи проблемот колега Котевски.

Трајко Вељаноски: За реплика е пријавена госпоѓа Благородна Дулиќ.

Благородна Дулиќ: Благодарам господине претседателе, ќе реплицирам само на искажувањето на колешката Весна дека со мојата дискусија сум го негирала правото за поднесување амандмани.

Тоа не е точно. Не го негирам правото за поднесување амандмани, туку протестирам против злоупотреба на правото за поднесување амандмани. При една ситуација кога станува збор за високо образовни кадри кои знаат дека без изјаснување на одборот за акредитација е невозможно да носиме измени во законот кој е на дневен ред при положба се живо што им текнало дека постои факултет напишале дека треба да биде токму во составот на Универзитетот во Битола, сметам дека очигледно се работи за злоупотреба на правото за поднесување на амандмани со цел да губиме време за непотребни работи. Благодарам.

Трајко Вељаноски: За контра реплика е пријавена госпоѓа Весна Бендевска.

Весна Бендевска: Колешке Дулиќ бивш претседател на Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија, вие зборувате за злоупотреба на право за поднесување на амандман бидејќи не можат да бидат имплементирани во Предлог законот.

Епа, видете вака. Оваа Влада што не е Влада, оваа Влада која ја предводат пратеници, оваа Влада во која министри во оставка добиле пратенички мандат и упорно господинот Вељаноски закажува седници вие сега говорите за злоупотреба. Зошто не говорите дека овие предлог закони не поминаа на седници на работни тела од проста причина што не се формирани, па е основен предуслов да можат да бидат разгледувани на седница. Вие така го започнавте целиот нов мандат. Тука е господинот Вељаноски, тој го креира дневниот ред на седниците и ме прашувате зошто поднесуваме амандмани? Јас ве прашувам зошто разгледуваме закони од бивша Влада, а новата не е формирана.

Трајко Вељаноски: Ве молам, ви истече времето.

Пред да му дадам збор на господинот Менде Диневски госпоѓо Бендевска, закони кои се предлагаат по итна постапка не поминуваат низ работните тела. Овие закони се предложени по итна постапка и затоа не поминуваат низ работни тела, туку одат директно во втора фаза со амандмани.

Има збор господин Менде Диневски.

Менде Диневски: Почитуван претседател ќе бидам многу краток, бидејќи колешката од ВМРО ДПМНЕ од Битола загрижен дали СДСМ во својата изборна програма ветуваше медицински факултет, еве ќе го повикам и ќе му ја подарам програмата за да види што се вети СДСМ и коалицијата Сонце на овие избори и дали 230.000 граѓани дадоа поддршка на ваквата програма.

Во програмата на СДСМ во делот за квалитетно образование достапно за секого стои основање на факултет за медицински науки во Битола. Значи, покрај сите аргументи кои претходно ги искажав еве ви уште еден аргумент доволен за вас како Битолчанец да гласате за овој факултет.

Но, не слушнав ни еден битолчанец од владеачката ВМРО ДПМНЕ да се побуни и јавно да каже зошто во Битола или зошто на битолскиот Универзитет се намалени квотите за упис на студенти во оваа уписна година и зошто не реагиравте во Владата така жестоко така како што реагиравте на една благородна идеја која е поддржана од граѓаните на општина Битола за основање на Медицински факултет.

Кога сме кај високото образование од областа на медицината во Битола, кога сакате да говорите за минатото, зошто не говорите што се случуваше во Високата медицинска школа во изминатите две години за да бидеме центар на внимание по упади, по кршење на закони, по судски процеси во кои легитимно избраните директори токму на Високата медицинска школа кои не беа по волја на владеачката ВМРО ДПМНЕ не можеа да си го преземат своето работно место. Благодарам.

Трајко Вељаноски: Благодарам.

Бидејќи нема повеќе пријавени за збор, го заклучувам претресот по амандманот.

Амандманот го ставам на гласање.

Ве повикувам да гласаме.

Вкупно гласаа 59 пратеника, за гласаа 10, воздржани нема, против 49.

Ги молам претседателот и членовите на Владата кои се избрани за пратеници во Собранието на Република Македонија да се произнесат по амандманот со кревање на рака.

Кој е за амандманот молам да крене рака? (Никој)

Дали има воздржан? (Нема)

Дали има против? (Нема)

По амандманот вкупно гласаа 59 пратеника, од нив за гласаа 10, воздржани нема, 49 против, инакук во салата се присутни повеќе од 61 пратеник.

Констатирам дека Собранието не го усвои амандманот на насловот на Предлогот на законот поднесен од пратениците Јани Макрадули, Весна Бендевска, Менде Диневски, Томе Чинговски, под архивски број 07-2433/10.

Има збор господинот Јани Макрадули.

Јани Макрадули: Благодарам претседателе, бидејќи она што досега неколку пати го кажав заради природата на законот за секој факултет мора да се поднесат неколку амандмани, по неприфаќањето на основање на медицински факултет во Битола во име на предлагачите ги повлекувам амандманите 29, 44 и 65.

Трајко Вељаноски: Благодарам.

Отворам претрес по амандманот на насловот на Предлогот на законот поднесен од пратениците Јани Макрадули, Весна Бендевска, Менде Диневски, Томе Чинговски, под архивски број 07-2433/12.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор господинот Живко Јанкуловски, вицепремиер, повелете.

Живко Јанкуловски: Амандманот не се прифаќа.

Трајко Вељаноски: Има збор пратеникот Јани Макрадули.

Јани Макрадули: Го повлекувам амандманот како и амандманите 31, 46 и 67.

Трајко Вељаноски: Благодарам, амандманите се повлечени.

Отворам претрес по амандманот на насловот на Предлогот на законот поднесен од пратениците Јани Макрадули, Весна Бендевска, Менде Диневски, Томе Чинговски, под архивски број 07-2433/13.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор господинот Живко Јанкуловски, вицепремиер, повелете.

Живко Јанкуловски: Амандманот не се прифаќа.

Трајко Вељаноски: Има збор пратеникот Јани Макрадули.

Јани Макрадули: Благодарам претседателе.

Амандманите 11, 32, 47 и 68 ги повлекуваме.

Трајко Вељаноски: Значи повлечен е амандманот број 07-2433/13 како и овие што ги спомнавте.

Отворам претрес по амандманот на насловот на Предлогот на законот поднесен од пратениците Јани Макрадули, Весна Бендевска, Менде Диневски, Томе Чинговски, под архивски број 07-2433/14.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор господинот Живко Јанкуловски, вицепремиер, повелете.

Живко Јанкуловски: И овој амандманот не се прифаќа.

Трајко Вељаноски: Има збор пратеникот Јани Макрадули.

Јани Макрадули: Амандманот кој го предлагаме е формирање на факултет за дипломатија и сметаме дека Универзитетот Св.Климент Охридски во Битола, а и Битола заслужува да има ваков факултет. Битола е градот во кој има најмногу конзули и конзулати од Европските земји кои се отворени и кои секојдневно водат дел од политиката на своите земји. Од друга страна Битола сите активности што ги прави служат за промоција не само на градот, туку и на цела држава и затоа кадрите кои би се формирале би биле природно дел од луѓето кои би работеле во

тие администрации, би биле луѓе кои би се занимавале со промоција на нашата држава и луѓе кои би се грижеле или би воделе грижа за меѓународниот углед на Република Македонија.

Гледајќи ја тенденцијата на формирање на факултети сметаме дека еден ваков факултет за дипломатија вистинското место треба да го најде во градот на конзулите, а тоа е Битола.

Се разбира факултетот треба да претставува расадник на кадри на МНР, мислам дека како државен универзитет ќе понуди многу поголем квалитет отколку оној што сега го имаме на некои приватни универзитети. Затоа го предлагаме Битола да биде местото кое во рамките на Универзитетот Св. Климент Охридски ќе се формира факултетот за дипломатија. Благодарам.

Трајко Вељаноски: Бидејќи нема повеќе пријавени за збор, го заклучувам претресот по амандманот.

Амандманот го ставам на гласање.

Ве повикувам да гласаме.

Вкупно гласаа 57 пратеника, за гласаа 8, воздржани нема, против 49.

Ги молам претседателот и членовите на Владата кои се избрани за пратеници во Собранието на Република Македонија да се произнесат по амандманот со кревање на рака.

Кој е за амандманот, молам да крене рака?

Нема никој.

Дали има некој воздржан? Нема.

Дали има некој против? Никој.

По амандманот вкупно гласале 57 пратеници, од нив за гласале 8, нема воздржани, 49 против.

Ги молам службите да утврдат точен број на пратеници за да констатираме дали е валидно гласањето.

(Службите констатираат точен број на присутни пратеници во салата).

Во салата беа присутни 62 пратеници, полноважно е гласањето.

Констатирам дека Собранието не го усвои амандманот на насловот на Предлогот на законот поднесен од пратениците Јани Макрадули, Весна Бендевска, Менде Диневски и Томе Чинговски под архивски број 07-2433/14.

Трајко Вељаноски: Има збор господин Јани Макрадули, повелете.

Јани Макрадули: Благодарам претседателе.

Ги повлекуваме амандманите кои се поврзани со амандманот со кој што не се формираше факултет за дипломатија во Битола, а тоа се амандманите кои во списокот се под броевите 33, 48 и 69.

Трајко Вељаноски: Благодарам.

Кога ќе дојдат амандманите ќе констатираме повелкување.

Отворам претрес по амандман на Насловот на предлогот на закон, поднесен од пратениците

Јани Макрадули, Весна Бендевска, Менде Диневски, Томе Чинговски, под архивски број 07-2433/15.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор господин Јанкуловски Живко вице премиер.

Живко Јанкуловски: Амандманот не се прифаќа.

Трајко Вељаноски: Има збор господин Јани Макрадули, повелете.

Јани Макрадули: Овој амандман и амандманите поврзани со него 34, 49 и 70 ги повлекуваме.

Трајко Вељаноски: Констатирам дека амандманов е повлечен како и другите амандмани кои што ги кажа господинот Јани Макрадули.

Отворам претрес по амандманот на Насловот на предлогот на закон, поднесен од пратениците Јани Макрадули, Весна Бендевска, Менде Диневски, Томе Чинговски, под архивски број 07-2433/16.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор господин Јанкуловски Живко вице премиер.

Живко Јанкуловски: И овј амандманот не се прифаќа.

Трајко Вељаноски: Има збор господин Јани Макрадули.

Јани Макрадули: Амандманот го повлекуваме и амандманите поврзани со истиот 35, 50 и 71.

Трајко Вељаноски: Констатирам дека амандманов е повлечен.

Отворам претрес по амандман на Насловот на предлогот на законот, поднесен од пратениците Јани Макрадули, Весна Бендевска, Менде Диневски, Томе Чинговски, под архивски број 07-2433/17.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор господин Јанкуловски Живко вице премиер.

Живко Јанкуловски: И овј амандманот не се прифаќа.

Трајко Вељаноски: Амандманот не се прифаќа.

Има збор господин Јани Макрадули.

Јани Макрадули: Амандманот се однесува на формирање високообразовна институција во Кавадарци што би се занимавала со енологија, односно Енолошки факултет. Се надеваме дека во иднина Владата ќе ја сфати потребата од енолошки факултет во регионот, во Повардарието, бидејќи тоа е една од најдобрите перспективи што можеме да ја направиме за да дадеме стручна подршка на макротржниот труд на луѓето кои се занимаваат со лозарство.

Затоа имавме идеја и предлог и мислам дека е сосема природно да постои ваков факултет, со

оглед на расположението и на односот, на неизвесност на формирање идни факултети, овој амандман и амандманите поврзани со него под реден број 36, 51 и 72 ги повлекуваме.

Трајко Вељаноски: Значи, 36, 51 и 72, како и констатирам дека овој амандман е повлечен.

Отворам претрес по амандман на Насловот на предлогот на закон, поднесен од пратениците Јани Макрадули, Весна Бендевска, Менде Диневски, Томе Чинговски, под архивски број 07-2433/18.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор господин Јанкуловски Живко вице премиер.

Живко Јанкуловски: Амандманот не се прифаќа.

Трајко Вељаноски: Има збор господин Јани Макрадули.

Јани Макрадули: Амандманот се однесува на формирање факултет за дефектологија во Демир Хисар, каде што има најстара институција што се обидува да се грижи, за жал, за многу луѓе во нашата држава. Мислам дека Демир Хисар е природно место да се формира ваква високообразовна институција што ќе продуцира кадри за луѓе кои имаат исклучително хумана и благородна професија.

Затоа предлагаме во рамките на Универзитетот "Св. Климент Охридски" во Битола, со седиште во Демир Хисар да се формира факултет за дефектологија. Се надевам на поддршка на пратеникот од ВМРО-ДПМНЕ кој, не знам дали согласно Законот, сеуште е претседател на Управниот одбор на Душевната болница. Можеби му истекол мандатот. Тоа, тројките од ВМРО-ДПМНЕ ќе го проверат дали е така, ќе добиеме поддршка за овој амандман. Благодарам.

Трајко Вељаноски: Има збор господин Пејковски Живко, повелете.

Пејковски Живко: Почитуван претседателе, почитувани пратеници,

Прво би поставил неколку прашања до предлагачот на овој амандман.

Прво, дали отворањето на дефектолошкиот факултет во Демир Хисар е зацртано во вашата Програма или се работи за чист популизам?

Втората работа е зошто не ви текна да предложите отворање на шумарски факултет во Демир Хисар, што би било логично?

Трето, на кое место ќе биде седиштето на овој факултет во Демир Хисар?

Четврто, бидејќи сте многу сериозни, секогаш баравте сериозност, колку финансиски средства предвидуваат за отворање на факултет?

Се согласувам дека секој треба да биде сериозен и одговорен за она што го говори и за она што го работи. Затоа, ве замолувам во иднина, кога ќе зборувате за Демир Хисар, бидете посериозни и подговорни.

Што се однесува до моето членство во Управниот одбор на Психатријската болница, тоа заврши со самиот избор на пратеник во Собранието на Република Македонија. Тоа е завршено. Можете да го проверите кога сакате и како сакате. Ви благодарам.

Трајко Вељаноски: Благодарам.

Бидејќи нема повеќе пријавени за збор, го заклучувам претресот по амандманот.

Амандманот го ставам на гласање.

Ве повикувам да гласаме.

Вкупно гласале 59 пратеници, од нив за гласале 8 воздржани нема, против 51 пратеник.

Ги молам претседателот и членовите на Владата кои се избрани за пратеници во Собранието на Република Македонија да се произнесат по амандманот со кревање на рака.

Кој е за амандманот, молам да крене рака?

Нема никој.

Дали има некој воздржан? Нема.

Дали има некој против? Никој.

По амандманот вкупно гласале 59 пратеници, од нив за гласале 8, нема воздржани, 51 против.

Констатирам дека Собранието не го усвои амандманот на насловот на предлогот на законот поднесен од пратениците Јани Макрадули, Весна Бендевска, Менде Диневски и Томе Чинговски архивски број 07-2433/18.

Има збор господин Јани Макрадули.

Јани Макрадули: Поврзаните амандмани со овој амандман, тоа се амандманите 37, 52 и 73 ги повлекуваме.

Трајко Вељаноски: Благодарам.

Отворам претрес по амандман на Насловот на предлогот на закон, поднесен од пратениците Јани Макрадули, Весна Бендевска, Менде Диневски, Томе Чинговски, под архивски број 07-2433/20.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор господин Јанкуловски Живко вице премиер.

Живко Јанкуловски: Амандманот не се прифаќа.

Трајко Вељаноски: Амандманот не се прифаќа.

Има збор господин Јани Макрадули.

Јани Макрадули: Овој амандман, во име на предлагачите и амандманите што се поврзани со него 39, 54, 75 ги повлекуваме.

Трајко Вељаноски: Благодарам

Отворам претрес по амандман на Насловот на предлогот на закон и на член 2 за додавање нов став 4 по ставот 3 поднесен од пратеникот Роза Топузова Каревска, под архивски број 07-2433/22.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор господин Јанкуловски Живко вице премиер.

Живко Јанкуловски: Почитуван претседателе и овој амандманот не се прифаќа.

Трајко Вељаноски: Благодарам.

И овој амандман не се прифаќа.

Има збор госпоѓа Топузова Каревска Роза.

Роза Топузова Каревска: Благодарам почитуван претседателе.

Со оглед на тоа што се работи за амандман за кој што веќе се дебатираше, оние што се однесуваат за основање на факултет за археологија со седиште во Прилеп, потоа геодетски факултет со седиште во Прилеп и за основање на високообразовна институција рударско-геолошки факултет со седиште во Прилеп, тие амандмани и сите поврзани со овие три амандмани ги повлекуваме.

Трајко Вељаноски: Благодарам.

Значи, овој амандман е повлечен од ваша страна.

Дали и следниов амандман што е под архивски број 07-2433/22 го повлекувате?

Роза Топузова Каревска: Да, сите со овие три факултети ги повлекуваме. Имам само уште еден амандман што е со - 24, останатите ги повлекувам.

Трајко Вељаноски: Значи, амандманот на Насловот на предлогот на законот и на член 2 за додавање нов став 4 по ставот 3 поднесен од пратеникот Роза Топузова Каревска под архивски број 07-2433/22 е повлечен.

Исто така амандманот на Насловот на предлогот на законот и на член 2 за додавање нов став 4 по ставот 3 поднесен од пратеникот Роза Топузова Каревска под архивски број 07-2433/22 е повлечен.

Отворам претрес по амандман на Насловот на предлогот на закон и на член 2 за додавање нов став 4 по ставот 3 поднесен од пратеникот Роза Топузова Каревска, под архивски број 07-2433/24.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор господин Јанкуловски Живко вице премиер.

Живко Јанкуловски: Амандманот не се прифаќа.

Трајко Вељаноски: Благодарам.

И овој амандман не се прифаќа.

Има збор госпоѓа Топузова Каревска Роза.

Роза Топузова Каревска: Благодарам почитуван претседателе.

Јас би сакал да кажам некој збор за овој амандман. Претходните ги повлекох, затоа што го кажав образложението. Претходно, кога дадов поддршка за основање на вакви високообразовни научни институции, меѓутоа овде се работи за основање на факултет за историја на културата чие што седиште ќе биде во Прилеп. Сметам дека е многу логично да во нашиот град имаме една таква високообразовна институција.

До колку во овој момент не биде прифатено тоа, а со оглед на тоа бидејќи го слушнавме образложението околу тоа што предвидува Владата да направи како дисперзирани студии во сите градови на Република Македонија, внимателно го следев излагањето на сегашниот пратеник, а претходно заменик министер за образование и наука, меѓутоа јас никаде не слушнав дека во Прилеп се планира еден ваков институт. Сосема аргументирано ќе кажам зошто е потребно еден ваков институт да се основа во Прилеп како факултет. Се надевам дека моите аргументи ќе бидат земени во предвид и Владата ќе го направи тоа во периодот што следи.

Познато ни е дека во Прилеп постои научна институција што е на ниво на Република и е една од 5-те национални институти во Република Македонија. Оваа научна институција има доволен број кадри, потребни за основање високообразовна институција или дисперзирани студии од областа на историјата на културата, до толку повеќе што овој Институт се бави со интердисциплинарни истражувања од областа на археологијата, етнологијата, историјата на уметноста, лингвистиката.

Ова е добра основа да можеме да размислуваме за отворање на ваков факултет во Прилеп.

Освен тоа, сметам дека со мали напори и финансиски интервенции ќе можат да бидат задоволени и просторните услови, а што се однесува до местото, односно изобилството на археолошки локалитети, исто така и места каде би можела да се одвива практичната настава по етнологија, не му недостасува на Прилеп, вклучувајќи ги и големиот број културно-историски споменици што се во околината на Прилеп, како и сахралините објекти од византискиот и пост-византискиот период.

Токму поради тоа мислам дека ова мое излагање ќе биде сосема сериозно сфатено, а не само како обид на опозицијата, како што некој милува овде да каже, да одзема од времето, затоа што ако не ова, не знам навистина што е улогата на пратеникот.

Сосема одговорно тврдам дека навистина, во Прилеп, со голем успех можат да се обавуваат вакви студии. Ги образложив аргументите, почнувајќи од сето она што е потребно за акредитацијата, од научно-наставниот кадар, па преку просторните услови и местата каде би можело успешно да се одвива практичната настава. До толку повеќе би било добро да имаме една ваква високообразовна институција, затоа што на територијата на цела Република Македонија нема ниту еден факултет што би се бавел со историја на културата, односно интердисциплинарно би го истражувал нашето богато културно-историско минато и своите истражувања би ги поставил на научни темели, што во голема мерка ќе можат да дадат одговори за нашиот национален идентитет, а со тоа на целата светска јавност да и укажеме дека навистина можеме да говориме во однос на

нашето културно-историско минато, податоци втемелени на научна основа.

Мислам дека ова беа доволни образложенија за Владата да размисли и што поскоро ни предложи, со оглед на тоа дека не очекувам амандманот да биде прифатен, ни предложи еден ваков закон.

До колку колегите пратеници чувствуваат потреба и сега да дадат поддршка на амандманот, би им била благодарна. А, до колку пак и Владата не ја прифатила оваа сугестија, можам само да изразам надеж дека можеби една од приватните високообразовни институции што ги имаме во Македонија и се доста реномирани, ќе имаат слух за еден ваков факултет и час поскоро тој ќе заживее на просторите на Република Македонија.

Трајко Вељаноски: Благодарам.

Бидејќи нема повеќе пријавени за збор, го заклучувам претресот по амандманот.

Амандманот го ставам на гласање.

Ве повикувам да гласаме.

Вкупно гласале 58 пратеници, за гласале 8, воздржано 2, против 48 пратеници.

Ги молам претседателот и членовите на Владата кои се избрани за пратеници во Собранието на Република Македонија да се произнесат по амандманот со кревање на рака.

Кој е за амандманот, молам да крене рака?

Нема никој.

Дали има некој воздржан?Нема.

Дали има некој против?Нема.

По амандманот вкупно гласале 58 пратеници, од нив за амандманот гласале 8, воздржани 2 и против 48 пратеници.

Констатирам дека Собранието не го усвои амандманот на Насловот на предлогот на законот и на член 2 за додавање нов став 4 по ставот 3 поднесен од пратеникот Роза Топузова Каревска под архивски број 07-2433/24.

Отворам претрес по амандманот на член 1 поднесен од пратениците Јани Макарадули, Весна Бендевска, Менде Диневски, Томе Чинговски под архивски број 07-2433/2.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор господин Јанкуловски Живко вице-премиер, повелете.

Живко Јанкуловски: И овој амандман не се прифаќа.

Трајко Вељаноски: Има збор господин Јани Макарадули, повелете.

Јани Макарадули: Господине претседателе,

Не знам дали во евиденцијата го имате тоа, ние немаме повеќе амандмани.

Трајко Вељаноски: Добро, значи сите следни амандмани што се од ваша страна, јас морам да ги констатирам сите.

Со оглед на тоа констатирам следново, дека амандманот на член 1, поднесен од пратениците Јани Макарадули, Весна Бендевска, Менде Диневски и Томе Чинговски под архивски број 07-2433/2 е повлечен.

Амандманот на член 1, поднесен од пратениците Јани Макарадули, Весна Бендевска, Менде Диневски и Томе Чинговски под архивски број 07-2433/3 е повлечен.

Амандманот на член 1, поднесен од пратениците Јани Макарадули, Весна Бендевска, Менде Диневски и Томе Чинговски под архивски број 07-2433/4 е повлечен.

Амандманот на член 1, поднесен од пратениците Јани Макарадули, Весна Бендевска, Менде Диневски и Томе Чинговски под архивски број 07-2433/5 е повлечен.

Амандманот на член 1, поднесен од пратениците Јани Макарадули, Весна Бендевска, Менде Диневски и Томе Чинговски под архивски број 07-2433/6 е повлечен.

Амандманот на член 1, поднесен од пратениците Јани Макарадули, Весна Бендевска, Менде Диневски и Томе Чинговски под архивски број 07-2433/7 е повлечен.

Амандманот на член 1, поднесен од пратениците Јани Макарадули, Весна Бендевска, Менде Диневски и Томе Чинговски под архивски број 07-2433/8 е повлечен.

Амандманот на член 1, поднесен од пратениците Јани Макарадули, Весна Бендевска, Менде Диневски и Томе Чинговски под архивски број 07-2433/10 е повлечен.

Амандманот на член 1, поднесен од пратениците Јани Макарадули, Весна Бендевска, Менде Диневски и Томе Чинговски под архивски број 07-2433/11 е повлечен.

Амандманот на член 1, поднесен од пратениците Јани Макарадули, Весна Бендевска, Менде Диневски и Томе Чинговски под архивски број 07-2433/12 е повлечен.

Амандманот на член 1, поднесен од пратениците Јани Макарадули, Весна Бендевска, Менде Диневски и Томе Чинговски под архивски број 07-2433/13 е повлечен.

Амандманот на член 1, поднесен од пратениците Јани Макарадули, Весна Бендевска, Менде Диневски и Томе Чинговски под архивски број 07-2433/14 е повлечен.

Амандманот на член 1, поднесен од пратениците Јани Макарадули, Весна Бендевска, Менде Диневски и Томе Чинговски под архивски број 07-2433/15 е повлечен.

Амандманот на член 1, поднесен од пратениците Јани Макарадули, Весна Бендевска, Менде Диневски и Томе Чинговски под архивски број 07-2433/16 е повлечен.

Амандманот на член 3, поднесен од пратениците Јани Макрадули, Весна Бендевска, Менде Диневски и Томе Чинговски под архивски број 07-2433/10 е повлечен.

Амандманот на член 3, поднесен од пратениците Јани Макрадули, Весна Бендевска, Менде Диневски и Томе Чинговски под архивски број 07-2433/11 е повлечен.

Амандманот на член 3, поднесен од пратениците Јани Макрадули, Весна Бендевска, Менде Диневски и Томе Чинговски под архивски број 07-2433/12 е повлечен.

Амандманот на член 3, поднесен од пратениците Јани Макрадули, Весна Бендевска, Менде Диневски и Томе Чинговски под архивски број 07-2433/13 е повлечен.

Амандманот на член 3, поднесен од пратениците Јани Макрадули, Весна Бендевска, Менде Диневски и Томе Чинговски под архивски број 07-2433/14 е повлечен.

Амандманот на член 3, поднесен од пратениците Јани Макрадули, Весна Бендевска, Менде Диневски и Томе Чинговски под архивски број 07-2433/15 е повлечен.

Амандманот на член 3, поднесен од пратениците Јани Макрадули, Весна Бендевска, Менде Диневски и Томе Чинговски под архивски број 07-2433/16 е повлечен.

Амандманот на член 3, поднесен од пратениците Јани Макрадули, Весна Бендевска, Менде Диневски и Томе Чинговски под архивски број 07-2433/17 е повлечен.

Амандманот на член 3, поднесен од пратениците Јани Макрадули, Весна Бендевска, Менде Диневски и Томе Чинговски под архивски број 07-2433/18 е повлечен.

Амандманот на член 3, поднесен од пратениците Јани Макрадули, Весна Бендевска, Менде Диневски и Томе Чинговски под архивски број 07-2433/19 е повлечен.

Амандманот на член 3, поднесен од пратениците Јани Макрадули, Весна Бендевска, Менде Диневски и Томе Чинговски под архивски број 07-2433/20 е повлечен.

Продолжуваме со претрес по Предлогот на законот.

Молам кој бара збор? (Никој)

Бидејќи нема повеќе пријавени за збор, го заклучувам претресот по текстот на Предлогот на законот.

Ве потсетувам дека согласно точка 2 од Амандманот 10 од Уставот на Република Македонија и член 11 став 4 Законот за Комитетот за односи меѓу заедниците, овој закон се донесува со мнозинство гласови од присутните пратеници при што мора да има мнозинство гласови од присутните пратеници кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија.

Пред да го ставам законот на гласање ги повикувам пратениците да влезат во салата.

Ги молам службите да утврдат точен број на пратеници во салата пред да го ставам законот на гласање.

(Службите го утврдуваат точниот број на присутни пратеници)

Бидејќи во салата има доволен број на пратеници Предлогот на законот го ставам на гласање.

Ве повикувам да гласаме.

Вкупно гласаа 72 пратеници, за гласаа 71, 1 воздржани, 1 против.

Ги молам претседателот и членовите на Владата кои се избрани за пратеници во Собранието на Република Македонија да се произнесат по Предлогот на законот со кревање на рака.

Кој е за предлогот, молам да крене рака? Нема.

Дали има некој воздржан? Нема.

Кој е против? Нема.

По Предлогот на законот вкупно гласаа 72 пратеника, од нив за гласаа 71, воздржани нема, против гласал еден пратеник.

Ги молам пратениците кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија да се произнесат по Предлогот на законот.

Ве повикувам да гласаме.

Вкупно гласаа 11 пратеници, за Предлогот на законот гласаа 11, нема воздржани, нема против.

Ги молам членовите на Владата кои се избрани за пратеници во Собранието на Република Македонија, а кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија да се произнесат по Предлогот на законот да се произнесат по Предлогот на законот со кревање на рака.

Кој е за предлогот, молам да крене рака? Нема.

Дали има некој воздржан? Нема.

Кој е против? Нема.

На седницата присуствуваа 11 пратеници кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија, од нив за Предлогот на законот гласаа 11 пратеника, воздржани нема, нема против.

Констатирам дека Собранието го донесе Законот за основање на Технолошко-технички факултет, Ветеринарен факултет и Правен факултет во составот на Универзитетот "Св. Климент Охридски" во Битола.

Пред да преминеме на петтата точка, бидејќи времето истече до 15,00 часот пауза. Благодарам.

(Пауза од 15,00 часот)

(По паузата седницата продолжи со работа во 15,16 часот)

Трајко Вељаноски: Минуваме на точката 5 - Предлог на закон за основање на високо образована установа факултет за безбедност во состав на Универзитетот Св. Климент Охридски во Битола.

Предлогот на закон ви е доставен.

Ве известувам дека согласно точка 2 од Амандманот 10 на Уставот на Република Македонија и член 11 став 4 од Законот за Комитетот за односи помеѓу заедниците овој закон се донесува со мнозинство гласови од присутните пратеници при што мора да има мнозинство гласови од присутните пратеници кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија.

Отворам претрес по текстот по Предлогот на законот.

Молам кој бара збор?

Има збор господин Јанкуловски Живко, вицепремиер, повелете.

Живко Јанкуловски: Почитуван претседателе, почитувани пратеници

Пред вас е Предлогот на закон за основање на факултет за безбедност во состав на Универзитетот Св.Климент Охридски во Битола.

Всушност се работи за основање на високо образовна установа факултет за безбедност како правен следбеник на Полициската академија во состав на Универзитетот Св.Климент Охридски во Битола.

Целта што сака да се постигне со законот е да се основа државен факултет за задоволување на потребите од високо стручни кадри од областа на безбедноста како правен следбеник на досегашната Полициска академија. На тој начин ќе се задоволи потребата од високо образовни кадри од областа на безбедноста.

Предложениот закон ги содржи неопходните одредби кои се однесуваат за основање на факултетот како правен следбеник на Полициската академија, додека за останатите систематски и други прашања за вршење на дејноста ќе важат одредбите од основниот Закон за високо образование.

Се предлага овој факултет да биде во состав на Универзитетот Св.Климент Охридски во Битола како и до сега Полициската академија беше во состав на овој Универзитет и да има статус на правно лице .

Седиштето на факултетот ќе биде во Скопје како и до сега , постојниот наставен и соработнички кадар и другите вработени во високообразовниот процес на Полициската академија во овој состав на Универзитетот во Битола всушност продолжува со работа и ќе продолжи со работа во 2008-2009 година.

Во рок од 60 дена има обврска да го донесе статутот на факултетот, имотот и опремата на Полициската академија ги презема овој факултет.

Исто така студентите продолжуваат да студираат и понатаму по истите студиски програми кои беа застапени во Полициската академија.

Со тоа сакав во кратки црти само да ве запознаам околу преименувањето, значи

трансформацијата на Полициската академија во факултет за безбедност. Благодарам.

Трајко Вељаноски : Благодарам.

Има збор госпоѓа Бендевска Весна, повелете .

Весна Бендевска: Благодарам претседателе,

Јас само во функција да разјасниме неколку дилеми околу Предлог законот и околу итноста која на почетокот на оваа седница беше образложена нели вкупно од страна на досегашниот заменик министер за образование господинот, сега пратеник, Јован Лазаров.

Предлогот за донесување по итна постапка на овој закон Владата го донела на своја седница на 21 јуни оваа година. Не пишува во колку часот, претпоставувам дека тоа се случило нели, пред 6 претставници на Владата во заминување со самата верификација согласно Устав да им престане мандатот како избрани претставници на извршната власт. Но ме зачудува и барам од претставникот на Владата во заминување да одговори во причините поради кои треба да се донесе законот стои: Владата во заминување на својата 73-та седница одржана на 16 август пред една година ја усвоила информацијата во врска со Полициската академија и донела заклучоци со кои го обврзала тогашното Министерство за внатрешни работи, најкасно до 30 август 2007 година да подготви закон за дополнување на Законот за внатрешни работи, а Министерството за образование и наука да подготви закон претпоставувам за трансформација на Полициската академија во факултет за безбедност. И се вели натаму дека на 4-ти септември 2007 година на својата 86 седница заклучила цитирам: "Министерството за образование и наука согласно заклучокот на Владата донесен уште во јули месец во врска со предлогот на изнаоѓање соодветни законски решенија за статусот на Полициската академија за наредната седница се вели, претпоставувам требаше некаде на почетокот на септември да ја одржи да достави предлог за донесување закон за основање на правен следбеник на Полициската академија. Значи после една година од кога претпоставувам дека Владата ги добила согласно своите заклучоци овие два документи чекаше цела година претпоставувам дека од септември ваљда не ги подготвувавте предвремените парламентарни избори, па заборајте на овие свои заклучоци, за сега да треба по итна постапка, занемарувајќи ја европската агенда на закони да донесуваме Закон за трансформација на овој факултет.

Тоа ми е првото прашање и дилема.

Господине претседател може до вас повеќе е упатено.

Со Предлогот на овој закон добивме и прилог еден за финансиската конструкција, односно финансиските импликации од примена на овој закон од страна на Министерството за образование и наука кои Собранието во својата архива ги примила вчера. По наше инсистирање и барање заради задоволување на деловничките

одредби Предлог на закон мора да има наведено точен износ на финансии.

Епа, гледајте господине претседател што сте ни доставиле. Прилог од министерството без датум, без потпис и без печат. Сакам да ве прашам точно ли се овие наводи или сте оставиле простор да се сомневаме. Кога во кој момент Министерството го работела овој извештај со оглед на тоа што и за минатиот закон што го завршивме пред малку, трите финансиски извештаи се уредно потпишани од господинот Јован Лазаров, ама немаат нивен од нив датум кога се изработувани. На 30-ти јуни 2008 година? Значат ли нешто овие податоци? Ќе се имплементираат ли во буџетот? Имплементирани ли се веќе? Дали ќе знаеме конечно што гласаме? Во секоја од овие колони во точка 12 пишува нето зголемување на бројот на вработени. Нето зголемување значи нови вработувања. Дали значи 3.205.000 евра ќе бидат употребени оваа учебна тековна година, бидејќи колоната е тековна за сегашните вработени во Полициската академија зголемени за 105 или не? Не знам кон кого да го упатам? Ова е документ, вие сте го примиле, но мене не ми значи ништо. Дали значи дека на трите нови факултети кои ќе се отворат во рамките, а кои веќе ги изгласавме ќе има по 29 нови вработувања или ќе бидат, бидејќи Одборот за акредитација претпоставува дека веќе има кадар во рамките на Универзитетот кој ќе може да ги покрие првите две години.

Конечно, кога и кој овие финансиски извештаи односно финансиски проекти ги правел за да знаеме точно што гласаме, инаку трансформацијата на Полициската академија во факултет за безбедност ќе ја подржаме како што впрочем ги подржаме и сите предлози на Владата во заминување со оглед на тоа што се работи за формирање на нови државни универзитети, претпоставувам со сериозна намера да се зајакне ткивото на државните универзитети, нивното негување и се разбира да бидат што подостапни до сите граѓани на Република Македонија. Благодарам.

Трајко Вељаноски: Едно мало појаснување, бидејќи имаше прашање до мене.

Овие закони кои се на оваа седница беа и на претходниот парламентарен состав, беа ставени на седница, а што не дојде до нив, тоа е друго прашање каде беа поделени материјалите не само законите, туку и пропратните материјали, согласно законите.

Сега овие закони кои се по итна постапка исто така откако ги добивме од Владата ги доставивме до пратениците и како што велите вие точно е по ваше барање од страна на пратениците од опозицијата, не беа доставени тие материјали ние вчера ги доставивме материјалите кои ги добивме од Министерството за образование и наука преку Владата.

Значи, тие материјали што ги имаше во претходниот парламентарен состав овие закони ги има и сега доставено до пратениците.

Повелете госпоѓо Бендевска.

Весна Бендевска: За да го доразјасниме случајот. Минатиот парламентарен состав ги доби на разгледување истите предлози на Владата предводена од господинот Груевски и тогаш таа седница беше прекината, бидејќи ги баравме овие финансиски импликации, но прекинат на седницата настана по барање на координаторот на пратеничката група на на ВМРО-ДПМНЕ госпоѓата Бонева, но тие финансиски и овие што сега ги држиме не ни беа поделени тогаш. Апсолутно може да го видите архивскиот печат. Добиени се на 30 јуни 2008 година. Конкретно прашањето беше до вас. Значи ли бидејќи нема датум дека вчера се потруди министерството во заминување за образование и наука да направи вакви финансиски извештаи или беа готови, за да не убедите конечно да знаеме колкаво зафаќање од буџетот ќе гласаме денес. Благодарам.

Трајко Вељаноски: Благодарам и на вас.

Вчера беа поделени од министерството и од Владата беа поделени материјалите, а веројатно се претходно направени тие документи кои што го поделиле. Значи не може вчера вие откако го побаравте за саат време да ги направат и да ги поделат, него не беа поделени. По вашата интервесија беше прифатено и поделен материјалот кој што го имате сега.

Бидејќи нема повеќе пријавено за збор го заклучувам претресот по текстот на Предлогот на законот.

Ве потсетувам дека согласно точка од Амандментот 10 на Уставот на Република Македонија и член 11 став 4 од Законот за Комитетот за односи меѓу заедниците, овој закон се донесува со мнозинство гласови од присутните пратеници, при што мора да има мнозинство гласови од присутните пратеници кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија.

Предлогот на законот го ставам на гласање.

Ве повикувам да гласаме.

Вкупно гласаа 69 пратеника, сите 69 гласаа за, нема воздржани, нема против.

Го молам претседателот и членовите на Владата кои се избрани за пратеници во Собранието на Република Македонија да се произнесат по Предлогот на законот со кревање на рака.

Кој е за предлогот молам да крене рака?(никој)

Дали има некој воздржан?(нема)

Кој е против?(нема)

По Предлогот на законот вкупно гласаа 69 пратеника од нив за гласаа 69, нема воздржани, нема против.

Ги молам пратениците кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија да се произнесат по Предлогот на законот.

Ве повикувам да гласаме.

Бидејќи имаме проблем по однос на гласањето од пратениците припадници на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија предлагам само за овој закон да гласаат со кревање на рака, а потоа ќе дадам пауза од 10 минути за да се ресетира системот.

Ги молам пратениците кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија да се произнесат по Предлогот на законот.

Ве повикувам да гласаме со кревање на рака.

(пратениците гласаат со кревање на рака)

Дали е некој воздржан? (никој)

Дали е некој против?(никој)

Вкупно гласаа 12 пратеници, сите гласаа за, нема против, нема воздржани.

Ги молам членовите на Владата кои се избрани за пратеници во Собранието на Република Македонија, а кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија да се произнесат по Предлогот на законот со кревање на рака.

Кој е за Предлогот на законот?(никој)

Дали е некој воздржан?(никој)

Дали е некој против?(никој)

На седницата присуствуваат 12 пратеници кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија од нив за Предлогот на законот гласаа 12 пратеници, ни еден не се воздржа, ни еден немаше против.

Констатирам дека Собранието го донесе Законот за основање на високообразовна установа Факултет за безбедност во состав на Универзитетот Св. Климент Охридски во Битола.

Пред да преминеме на точката 6 давам 10 минути пауза за да се ресетира системот. Благодарам.

(паузата е дадена во 15, 33 часот)

(По паузата седницата продолжи со работа во 15,46 часот)

Трајко Вељаноски: Продолжуваме со работа.

Минуваме на точка 6 - Предлог на закон за високообразовните установи на верските заедници

Предлогот на законот Ви е доставен.

Ве известувам дека согласно точка 2 од Амандманот 10 на Уставот на Република Македонија и член 11 став 4 од Законот за Комитетот за односи меѓу заедниците, овој закон се донесува со мнозинство гласови од присутните пратеници, при што мора да има мнозинство гласови од присутните пратеници кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија.

Отворам претрес по текстот на Предлогот на законот.

Молам, кој бара збор?

Има збор господин Јанкуловски Живко вицепремиер.

Живко Јанкуловски: Почитуван претседателе, почитувани пратеници,

Со новиот Закон за високо образование кој се донесе во 2008 година е создадена правна можност и факултетите и другите установи кои се основани од верските заедници да ги имаат правата и обврските на високообразовна установа доколку ги исполнат условите од Законот за високо образование за основање на високообразовни установи за вршење на високообразовна дејност. Со новиот закон се овозможува високообразовната установа на верска заедница да биде во состав на јавен универзитет како придружна членка.

Причината за донесување на овој закон е потребата да се создадат нормативно правни претпоставки факултетите основани од верските заедници односно во конкретниов случај Православниот Богословски Факултет основан од Светскиот Архиепископски Синод на Македонската Православна Црква во 1977 година и Факултетот за Исламски науки основан од Исламската заедница во Република Македонија во 1997 година да станат дел од системот на високото образование. При тоа да имаат можност да бидат во состав на јавен универзитет како што споменав како придружни членки, да се изедначат правата на студентите кои ќе студираат на овие факултети со студентите на јавните универзитети, да се обезбеди финансирање на нивната високообразовна дејност и од Буџетот на Република Македонија како приватно јавни непрофитни високообразовни установи.

Со тоа со оваа дејност би се започнало уште од учебната 2008/2009 година согласно Законот за високо образование.

Со овој закон се дополнува образованието на младите генерации преку доброто познавање на сопствената традиција кој е неопходен предуслов за подобро запознавање на другите и за изградба на односи кој ги одликува взаемната толеранција и разбирање. Со тоа општеството во Република Македонија ќе се здобие со меѓусебната доверба помеѓу младите, взаемно разбирање, толеранција што неминовно ќе ги етаблира и промовира демократски постулати на современите граѓански општества. Благодарам.

Трајко Вељаноски: Благодарам.

Бидејќи нема повеќе пријавени за збор, го заклучувам претресот по текстот на Предлогот на законот.

Ве потсетувам дека согласно точка 2 од Амандманот 10 на Уставот на Република Македонија и член 11 став 4 од Законот за Комитетот за односи меѓу заедниците, овој закон се донесува со мнозинство гласови од присутните пратеници, при што мора да има мнозинство гласови од присутните пратеници кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија.

Пред да го ставам Предлогот на законот на гласање ги повикувам службите да утврдат точен број на пратеници.

Ги молам пратениците да влезат во салата за да може да се оствари гласањето.

(Службите го утврдуваат точниот број на присутни пратеници во салата)

Во салата има 61 пратеник, може Собранието полноважно да одлучува.

Предлогот на законот го ставам на гласање.

Ве повикувам да гласаме.

Вкупно гласале 63 пратеници, сите 63 гласале за, нема воздржани, нема против.

Ги молам претседателот и членовите на Владата кои се избрани за пратеници во Собранието на Република Македонија да се произнесат по Предлогот на законот со кревање на рака.

Кој е за предлогот, молам да крене рака? (Нема никој)

Дали е некој воздржан? (Никој)

Дали е некој против? (Никој).

По Предлогот на законот вкупно гласале 63 пратеници, сите 63 гласале за, нема воздржани, нема против.

Ги молам пратениците кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија да се произнесат по Предлогот на законот.

Ве повикувам да гласаме.

Вкупно гласале 19 пратеници, сите 19 гласале за, нема воздржани, нема против.

Ги молам членовите на Владата кои се избрани за пратеници во Собранието на Република Македонија, а кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија, да се произнесат по Предлогот на законот со кревање на рака.

Кој е за предлогот на законот, молам да крене рака? (Нема никој)

Дали е некој воздржан? (Никој)

Дали е некој против? (Никој).

На седницата присуствуваат 19 пратеници кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија, од нив за Предлогот на законот гласаа 19 пратеници, нема воздржани, нема против.

Констатирам дека Собранието го донесе Законот за високообразовните установи на верските заедници.

Минуваме на точката 7 - Предлог на закон за изменување и дополнување на Законот за основање на Државен универзитет во Тетово

Предлогот на законот Ви е доставен.

Ве известувам дека согласно точка 2 од Амандманот 10 на Уставот на Република Македонија и член 11 став 3 од Законот за Комитетот за односи меѓу заедниците, овој закон се донесува со мнозинство гласови од присутните пратеници, при што мора да има

мнозинство гласови од присутните пратеници кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија.

Отворам претрес по текстот на Предлогот на законот.

Пратениците Рафис Алити, Џеват Адеми, Тахир Хани, Зумрете Јакупи, Линдита Казими, Хисен Џемаили и Блерим Беџети, поднесоа амандмани на член 1 став 2 алинеја 3 и на член 1 став 2 за додавање нова алинеја 5 по алинеја 4 по кои Владата не се произнела.

Отворам претрес по амандманот начлен 1 став 2 алинеја 3 поднесен од пратениците Рафис Алити, Џеват Адеми, Тахир Хани, Зумрете Јакупи, Линдита Казими, Хисен Џемаили и Блерим Беџети под архивски број 07-2431/4.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор господин вицепремиер Јанкуловски Живко.

Живко Јанкуловски: Амандманот се одбива, не се прифаќа.

Трајко Вељаноски: Има збор господин Алити Рафис.

Рафис Алити: Ви благодарам.

Ние како парламентарна група мислиме и понатаму дека има потреба во Скопје да се отвори еден факултет за уметност и во перспектива мислиме дека нешто такво треба да се случи, бидејќи на Скопје му треба еден ваков факултет. Но, имајќи ги предвид подготовките што треба да се направат, како парламентарна група го повлекуваме предложениот амандман.

Трајко Вељаноски: Благодарам.

Констатирам дека е повлечен амандманот.

Отворам претрес по амандманот на член 1 став 2 за додавање нова алинеја 5 по алинејата 4, поднесен од пратениците Рафис Алити, Џеват Адеми, Тахир Хани, Зумрете Јакупи, Линдита Казими, Хисен Џемаили и Блерим Беџети под архивски број 07-2431/5.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор господин вицепремиер Јанкуловски Живко.

Живко Јанкуловски: Благодарам.

Станува збор за отворање факултет за бизнис администрација со седиште во Куманово. Должен сум да кажам дека, како и во претходните случаеви, за отворање на факултет е потребно да се исполнат предуслови и тоа по Законот за високо образование.

Од тие причини, колку и да е голема оправданоста и за овој факултет, амандманот не можам да го прифатам.

Трајко Вељаноски: Има збор господин Рафис Алити, повелете.

Рафис Алити: Благодарам господине претседател.

Го разбираам претставникот на Владата или министерот, но сепак мислам дека пратениците треба да не разберат и нас, дека навистина има потреба од отворање на еден ваков факултет. Има доволно причини за тоа. Нема да ги набројувам сите.

Имајќи предвид колку е Куманово далеку од Тетовскиот универзитет, имајќи го предвид економскиот аспект на населението во Куманово, што е во зависност, што е во сиромаштија, населението не е во состојба да ги образува своите деца на Тетовскиот универзитет. Мислам дека ќе беше подобро и ќе беше похуман аспект од станпратениците кои се присутни во салава да го поддржат овој наш амандман и на младите од Куманово да им се овозможи да имаат таков факултет, како што е Тетовскиот универзитет поблиску до нивниот роден град Куманово.

Има благодарам, доколку нашето барање најде на разбирање. Благодарам.

Трајко Вељаноски: Благодарам и јас.

Бидејќи нема повеќе пријавени за збор, го заклучувам претресот по амандманот.

Амандманот го ставам на гласање.

Ве повикувам да гласаме.

Вкупно гласале 64 пратеници, за гласале 61 пратеник, воздржани нема, против 3 пратеници.

Ги молам претседателот и членовите на Владата кои се избрани за пратеници во Собранието на Република Македонија да се произнесат по амандманот со кревање на рака.

Кој е за амандманот, молам да крене рака? (Нема никој)

Дали е некој воздржан? (Никој)

Дали е некој против? (Никој).

По амандманот вкупно гласале 64 пратеници, од нив за гласале 61 пратеник, нема воздржани, 3 се против.

Констатирам дека Собранието го усвои амандманот на член 1 став 2 за додавање нова алинеја 5 по алинејата 4, поднесен од пратениците Рафис Алити, Џеват Адеми, Тахир Хани, Зумрете Јакупи, Линдита Казими, Хисен Џемаили и Блерим Беџети под архивски број 07-2431/5.

Отворам претрес по амандманот на член 1 став 2 за додавање нова алинеја 5 по алинејата 4, поднесен од пратениците Рафис Алити, Џеват Адеми, Тахир Хани, Зумрете Јакупи, Линдита Казими, Хисен Џемаили и Блерим Беџети под архивски број 07-2431/6.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор господин Јанкуловски Живко, вицепремиер.

Живко Јанкуловски: Амандманот не се прифаќа.

Трајко Вељаноски: Има збор господин Алити Рафис.

Рафис Алити: Ви благодарам претседателе.

Во име на парламентарната група и на сите пратеници кои се потписници на овој амандман, ние го повлекуваме предложениот амандман.

Исто така, го повлекуваме и амандманот под архивски број 07-2431/7, што значи дека двата амандмани, во име на предлагачите, ние како парламентарна група и како предлагачи ги повлекуваме.

Ви благодарам.

Трајко Вељаноски: Благодарам и јас.

Констатирам дека овој амандман по архивски број 07-2431/6 е повлечен.

Констатирам дека амандманот на член 1 став 2 за додавање нова алинеја 5 по алинејата 4, поднесен од пратениците Рафис Алити, Џеват Адеми, Тахир Хани, Зумрете Јакупи, Линдита Казими, Хисен Џемаили и Блерим Беџети под архивски број 07-2431/7 е повлечен.

Продолжуваме со претрес по тектот на Предлогот на законот.

Молам, кој бара збор?

Има збор господин Макрадули Јани.

Јани Макрадули: Благодарам претседателе.

Пред две минути бевме сведоци на формирањето на коалицијата меѓу ВМРО-ДПМНЕ и ДУИ и тука јас им честитам и се надевам дека она што го направи како грешка во 2006 година господинот Никила Груевски, нема да ја повтори после изборите во 2008 година. Иако, за ова бевме сведоци уште со покренувањето на иницијативата за предвремени избори.

Лицемерието на ВМРО-ДПМНЕ го видовме при гласањето сега пред малку и лицемерието на Владата.

Кога пратениците на СДС поднесуваа амандмани, некои пратеници од ВМРО-ДПМНЕ не убедуваа дека без некоја анализа, без финансиски план, без просторни услови тие не можеле да се одлучат. Но, кога нивниот коалиционен партнер ДУИ тоа го прави, тогаш не е проблем. Седиштето на еден нов факултет да се пресели во Куманово.

Дали таму има просторни услови, тоа најдобро го знаат пратениците од ВМРО-ДПМНЕ, бидејќи тие со ДУИ се заедно во коалиција и за тоа добиле информации дека таму треба и може да се формира факултет за бизнис администрација со седиште во Куманово.

Има симболика. И СДС го почна коалицирањето со ДУИ со Државниот универзитет во Тетово. И мене ме радува што ВМРО-ДПМНЕ ја почнува коалицијата со ДУИ со Државниот универзитет во Тетово, бидејќи јас сум кажал на говорница многу пати да СДС пред 1998 го признал Државниот универзитет во Тетово ние ќе бевме во Европа до сега.

Сега има шанса ВМРО-ДПМНЕ, сите оние протести што ги организираше, сите оние дискусии што ги имаше во Парламентот, кога се носеше Законот за Државниот универзитет во Тетово да ги промени и конечно малку да

поработи на градењето добри меѓуетнички односи овде во Собранието и тоа да се рефлектира во Република Македонија.

Ова лицемерие некој ќе го процени. Некој ќе го оцени, некој ќе го осуди, некој ќе го пофали. Но, ќе остане трага дека кога предлагавме Медицински факултет од Битола, тогаш не знаеја дека имаат добри услови во Битола за таков факултет, но знаат пратениците од ВМРО-ДПМНЕ кога Владата од Груевски го одбива предлогот, да гласаат дека има добри услови за бизнис-администрација факултет, со седиште во Куманово. И јас верувам дека е така, бидејќи коалицијата што денеска профункционира ги информирала добро работите.

Да биде лицемерието уште поголемо, ќе ви кажам уште една работа.

Пред да се распишат предвремените избори ...

Трајко Вељаноски: Господине Макрадули, ако може да зборувате по текстот.

Јани Макрадули: По текстот, по текстот зборувам.

Трајко Вељаноски: По текстот на законот а не за лицемерие. Вака ни одржавте предавање за зборот лицемерие.

Јани Макрадули: Не, не.

Трајко Вељаноски: Мислам дека текстот на законот е предмет, ве молам Јани.

Јани Макрадули: Да, да, законот е врв на лицемерието на ВМРО-ДПМНЕ и сега ќе ви кажам зошто.

Кога овој ист закон го предложивте пред предвремените избори и не убедувавте наводно дека се создадени услови за сето ова да се реализира, денеска добиваме, односно вчера решение од, претпоставувам дека тоа е врвниот експерт господинот Ѓорѓи Иванов, за акредитација на студиските програми, што е согласно Законот за високо образование неопходен. И тука гледаме дека Одборот за акредитација оваа одлука ја донел на 13 мај 2008 година, па со кое лицемерие тогаш на 8 април баравте да гласаме за факултети на Државниот универзитет во Тетово, кога Одборот за акредитација го донел решението на 13 мај 2008 година.

Значи, сите кога биле во кампања, Одборот работел, што е во ред тоа, бидејќи се тие неуморни, но како тогаш во април мислевте дека треба да гласаме за Државниот универзитет во Тетово.

Затоа, ќе ценат сите оние кои се поставени на некој функции како треба да ги извршуваат своите задачи што им ги дава нивниот претпоставен. Реков, мене ме радува што конечно ВМРО-ДПМНЕ прескокнува една сериозна бариера, а тоа е Државниот универзитет во Тетово.

И, целиот тој отпор што го имаше кон нив, Трајко Славески тогаш зборуваше дека оснивањето на уште една форма на Државен универзитет во

Тетово не е економски оправдано. Како министер за финансии, очигледно има своја сега елаборација зошто е тоа финансиски оправдано. Но, ваша обврска е претседателе, во тој формулар што го побаравме, навистина да има пополнето нешто. Ако го погледнете оној формулар што го баравме а што вие рековте дека ни го дадовте е празен. Така што сеуште не знаеме колку ќе чини тој проект.

Така што сеуште не знаеме колку ќе чини тој проект. Затоа, цената што коалицијата ја чини Македонија дознаваме секој ден понатаму. Реков, прескокнувањето на една крупна политичка одлука да го признае државниот универзитет е добро за Република Македонија, и тоа ВМРО ДПМНЕ ме радува што порано кога на пример господинот Груевски на таа седница која беше ни малку лесна се сеќавам дека зборуваше, цитирам: "обезбедувањето буџетска поддршка на Универзитетот кој многумина веќе го нарекуваат воен универзитет е зајакнување на еден од главните регрутни центри на ОНА, ОВК и АНА" и мене ме радува што господинот Груевски не мисли веќе така, дека тој се решава како ВМРО ДПМНЕ да признае дека во 2003 година СДСМ направил крупен чекор кон имплементација на Охридскиот рамковен договор, градењето на добрите меѓуетнички односи кон овозможување на образованието на многу граѓани Албанци во Република Македонија на државен универзитет да се образуваат. Денес има многу македонски професори што предаваат таму и се покажа дека тој потез беше исклучително добар во тој период. Се разбира, политичките поени што тогаш ги кари ВМРО ДПМНЕ сега не сакаме да ни се вратат назад, бидејќи и тогаш и сега сме за образование кое ќе биде достапно за сите граѓани.

Но она што останува дилемата е зошто фалат финансиските средства кои се дел од она што како прилог го имаме добиено. Навистина, ниту е деловнички за тоа да зборуваме, неизвесно е што ќе се случи, дали ни фали објаснување овде, дали тие нови 320 вработувања се оние што ќе бидат професори, асистенти, или ќе бидат дел од клиничката болница. Болницата во Тетово со одлука на Владата се претвори во клиничка болница, сега ќе и се приклучи универзитет. Дали Уставниот суд по една ваква одлука на обид на растурање на Клиничкиот центар во Скопје ќе си најде своја правна оправданост на формирањето на Клиничката болница е нешто на што треба да се одговори. Во услови кога зборуваме за транспарентност, за слободен пристап до информации, за вакви крупни проекти нам ни се потребни одговори. Треба она што е минимум, а и согласно законот за високо образование, тоа е колку овој проект ќе чини, колку студиските програми се приоритет и колку од структурата на вработените ќе припадне на професорите, на наставниот кадар, а колку ќе припадне на вработувања на лица во новоформираната Клиничка болница. Затоа ќе остане дилемата зошто Владата се решила за основање на Државен универзитет во Тетово, мислам за

проширување на факултетите во рамки на Државниот универзитет во Тетово, пред се со Медицинскиот факултет, имајќи го предвид она што треба исто да одговори, да одговори на барањето на Одборот за акредитација, а тоа е кој академски назив ќе го носат студентите со дипломирањето на студиските групи. Во заклучоците што ги имаме и овде пред нас од Одборот за акредитација пишува дека требаат и дополнителни средства, а во овој момент не ги знаеме ни основните средства, тој формулар реков дека е празен, деловнички не можеме да одлучиме, не е дефиниран стручниот назив на дипломираните студенти и се разбира она што треба од аспект на студентски стандард на овозможување услови за студентите да студираат, тоа истото да го направи.

Затоа, се надевам дека оваа коалиција на ВМРО ДПМНЕ со ДУИ ќе и донесе повеќе успех на Македонија отколку коалицијата на ВМРО ДПМНЕ со ДПА. Благодарам.

Трајко Вељаноски: Благодарам.

За реплика се јави господин Павле Трајанов, повелете.

Павле Трајанов: Само накосо, без било каква намера да упатам критика или обвинување на пратеникот Макрадули, бидејќи веројато не се сеќава кој се бил против отворањето на Универзитетот во Тетово. Само да го потсетам дека тогаш кога се отвори факултетот во Тетово Владата на СДСМ испрати силни полициски единици за насилно да спречи отворање на еден таков факултет, така што има континуитет кој се бил против и точно се знае кој во кое време бил против, кога бил потоа за отворање. Мислам дека треба сепак работите да се гледаат многу пообјективно и така да ги кажуваме, но тогаш господинот Макрадули мислам дека не беше во власта и за тоа реков дека нема основа да смета дека спрема него имаме некакво обвинување или забелешки. Благодарам.

Трајко Вељаноски: Благодарам.

За контра реплика се јави господинот Јани Макрадули.

Јани Макрадули: Џабе зборувам кога не сака да слушне главниот антикорупционер во Република Македонија. Значи Никола Груевски цитирам: “едно од клучните прашања е дали ни е потребен ваков универзитет, затоа што овој универзитет ќе создаде гетоизација, ќе создаде разделување на младите македонци и македонци од албанско етничко потекло. Правиме апартхејд во Македонија, тоа не е добро за државата”. Господинот Груевски бараше од покојниот претседател Трајковски, тогаш и да не го потпише указот, да не ви читам тука што зборува пратениците на ВМРО ДПМНЕ.

Јас ја поздравив идеолошката трансформација на ВМРО ДПМНЕ во прифаќање на Државниот универзитет од Тетово како добро нешто во Република Македонија. Затоа, ако слушавте добро, ќе разберевте за што зборувам, ама

партиската боја е ваша, не можам да ја менувам јас. Благодарам.

Трајко Вељаноски: Благодарам.

Има збор госпоѓа Иванова Цветанка, повелете.

Цветанка Иванова: Благодарам господин претседателе.

Само за јавноста сакам да го кажам следното.

Со Предлогот на закон за изменување и дополнување на Законот за основање на Државен универзитет во Тетово се предлага, покрај постојните факултети кои со основањето на Универзитетот во 2004 година со законот кој што го донесовме во тој собраниски состав, а тоа се Природно математичкиот факултет, Факултетот за хуманистички науки и за уметности, Економски факултет, Правен факултет и Центар за политехнички студии како висока стручна школа, сега со овој Предлог за изменување и дополнување на овој закон се предлага Тетовскиот универзитет да има уште седум нови факултети и тоа: Факултет за медицински науки, Филозофски факултет, Факултет за уметности, Филолошки факултет, Факултет за физичка култура, Факултет за прехранбена технологија и исхрана, и Факултет за применети науки.

Бидејќи во 2004 година јас бев исто така како и сега пратеник во Собранието на Република Македонија и многу ми се свежи сеќавањата од амбиентот и атмосферата која беше во оваа собраниска сала меѓу пратениците и живо, свежо се сеќавам на сите дискусии, особено дискусиите или мислењата и ставовите на пратениците на ВМРО ДПМНЕ, сакам да кажам дека како и тогаш 2004 година и сега 2008 година, иако тогаш од позиција на позиција, сега од позиција на опозиција јас сум доследна во мојот став, и тогаш 2004 година гласав за донесување на Законот за Тетовскиот универзитет и сега 2008 година кога сум опозиција ќе гласам за изменување и дополнување на овој закон за да се воведат или основаат уште седум нови факултети, значи јас имам еден континуиран и непроменет став околу ова прашање. Но се прашувам што се променило кај пратениците од ВМРО ДПМНЕ или што се променило во политичката партија ВМРО ДПМНЕ во однос на ова прашање.

Сакам само да потсетам на тогашната седница на 16 јануари, ден претходно, како револт, или несогласување од страна на тогашниот и сегашен лидер на ВМРО ДПМНЕ господинот Груевски до донесувањето на законот за Тетовски универзитет, само сакам да кажам. . .

Трајко Вељаноски: Госпоѓа Иванова, сега сме 2008 година, текстот на законот е предмет на претресот и ве молам, по него зборувајте. Би ве замолил по него да расправате.

Цветанка Иванова: Ви зборувам дека во знак на несогласување со донесување на законот за Тетовски универзитет му беше извадена картицата на тогашниот претседател на Собранието точно од претседателот на ВМРО

ДПМНЕ господинот Груевски. И само сакам да потсетам на неколку аргументи со кои се оспорувааше донесувањето на Законот, дека е тоа закон кој е избрзан, дека тоа е политичка дивоградба која сега СДСМ заедно во коалиција со ДУИ ја легализира, дека овој закон е продукт на чисто политички пазар и дека не е резултат на националната стратегија за развој на високото образование. Дека ова е сталинистички проект, дека овој проект потсетува на едни минати времиња, дека овој проект само . . .

Трајко Вељаноски: Госпоѓо Цветанка Иванова би ве зазмолил да продолжите по законот.

Цветанка Иванова: Господине претседателе, многу сум коректна и гледате два дена не земам било како збор. Со ова само сакам да побарам нешто од политичката партија ВМРО ДПМНЕ.

Трајко Вељаноски: Би ве замолил, јас како што разбрав вие се произнесовте дека го поддржувате законот.

Цветанка Иванова: Ама ова е по законот. Ве молам претседателе оставете ме да дозборувам, зборувам точно по законот.

Трајко Вељаноски: Би ве замолил, не би сакал да се повикувам на деловничките одредби, би ве замолил, да продолжите по текстот на законот.

Цветанка Иванова: Сакам да завршам по текстот претседателе.

Господине претседателе, навистина не сакам да се карам, затоа што немам намера да се карам, само сакам да поставам прашање.

Дека овој закон прависегрегација и дезинтеграција, дека мнозинскиот народ во државата и сите други етнички заедници ќе плаќаат за Универзитетот во Тетово кога нивните деца не можат да учат на Универзитетот во Тетово.

И еве, ќе ви ја исполнам желбата, нема понатаму да зборувам.

Сега прашувам: што се променило добро е што се променило во ставот, ако се променило, тогаш СДСМ бара од ВМРО ДПМНЕ после 4 години да се извини за тогашните неосновани аргументи за основање и обвинување за предавство на државата од страна на СДСМ при донесувањето на законот. Бараме извинување. Јас како член на СДСМ барам извинување, а во најмала рака од тогашните пратеници на ВМРО ДПМНЕ. Благодарам.

Трајко Вељаноски: Благодарам.

Бидејќи нема повеќе пријавени за збор, го заклучувам претресот по текстот на Предлогот на законот.

Ве потсетувам дека согласно точка 2 од амандманот 10 на Уставот на Република Македонија и член 11 став 3 од Законот за Комитетот за односи меѓу заедниците, овој закон се донесува со мнозинство гласови од присутните пратеници, при што мора да има мнозинство гласови од присутните пратеници

коли припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија.

Предлогот на законот го ставам на гласање.

Ве повикувам да гласаме.

Вкупно гласале 73 пратеници, од кои 72 пратеника гласале за, воздржано нема, против еден.

Го молам претседателот и членовите на Владата кои се избрани за пратеници во Собранието на Република Македонија да се произнесат по Предлогот на законот со кревање а рака.

Кој е за предлогот, молам да крене рака?

Нема никој.

Дали има некој воздржан? Нема.

Кој е против? Нема.

По предлогот на законот вкупно гласаа 73 пратеника, од ив за гласаа 72, воздржани нема, против еден.

Ги молам пратениците кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија да се произнесат по Предлогот на законот.

Ве повикувам да гласаме.

Вкупно гласаа 19 пратеника, сите 19 гласаа за, нема против, нема воздржани.

Ги молам членовите на Владата кои се избрани за пратеници во Собранието на Република Македонија а кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија да се произнесат по Предлогот на законот со кревање на рака.

Кој е за предлогот на законот, молам да крене рака? Нема никој.

Дали има воздржан? Нема.

Кој е против? Нема.

На седницата присуствуваа 19 пратеници кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија. Од нив за Предлогот на законот гласаа 19, од гласањето не се воздржа никој, против нема никој.

Констатирам дека Собранието го донесе Законот за изменување и дополнување на Законот за основање на државен универзитет во Тетово.

Минуваме на точката 8. - Предлог на закон за изменување на законот за просветната инспекција.

Предлогот на законот ви е доставен.

Ве известувам дека согласно точка 2 од амандман 10 на Уставот на Република Македонија и член 11 став 3 од Законот за Комитетот за односи меѓу заедниците, овој закон се донесува со мнозинство гласови од присутните пратеници, при што мора да има мнозинство гласови од присутните пратеници кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија.

Отворам претрес по текстот на Предлогот на законот.

Молам, кој бара зборот?

Има збор господин Живко Јанкуловски, вицепремиер, повелете.

Живко Јанкуловски: Почитуван претседателе, почитувани пратеници,

Тука станува збор само за измена за усогласување на Законот за просветна инспекција. Со измените во Законот за прекршочна постапка и вградување на казнените одредби за извршителите на прекршоците и видот на прекршоци, се јавува потреба од измена на постојниот закон за просветна инспекција.

Со оваа измена ќе се овозможи непречено одвивање на просветниот инспекциски надзор во образовните институции на воспитно образовната дејност.

Всушност, овој Предлог за изменување на законот е предвиден и во Националната програма за усвојување на правото на Европска унија и има за цел да овозможи реализирање на еден од главните приоритети содржани во Европското партнерство кој што се однесува на навременото и целосно спроведување на стратегијата и акциониот план за реформа на правосудниот систем и намалување на заостанатите предмети во судовите. Благодарам.

Трајко Вељаноски: Благодарам.

Бидејќи нема повеќе пријавени за збор, го заклучувам претресот по текстот на Предлогот на закон.

Ве потсетувам дека согласно точка 2 од амандман 10 на Уставот на Република Македонија и член 11 став 3 од Законот за Комитетот за односи меѓу заедниците, овој закон се донесува со мнозинство гласови од присутните пратеници, при што мора да има мнозинство гласови од присутните пратеници кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија.

Предлогот на законот го ставам на гласање.

Ве повикувам да гласаме.

Вкупно гласаа 75 пратеника, сите 75 гласаа за, нема против, нема воздржани.

Ги молам претседателот и членовите на Владата кои се избрани за пратеници во Собранието на Република Македонија да се произнесат со кревање на рака.

Кој е за предлогот, молам да крене рака? Нема никој.

Дали има некој воздржан? Нема.

Дали е некој против? (Нема)

По предлогот на законот вкупно гласаа 75 пратеника, од нив за гласаа сите 75, воздржани нема, против нема.

Ги молам пратениците кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија да се произнесат по Предлогот на законот.

Ве повикувам да гласаме.

Вкупно гласаа 17 пратеника, од нив за Предлогот на законот гласаа 17, нема воздржани, нема против.

Ги молам членовите на Владата кои се избрани за пратеници во Собранието на Република Македонија кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија да се произнесат по Предлогот на законот со кревање на рака.

Кој е за предлогот на законот, молам да крене рака? Нема никој.

Дали има воздржан? Нема.

Кој е против? Нема.

На седницата присуствуваа 17 пратеници кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија. Од нив за Предлогот на законот гласаа 17, од гласањето не се воздржа никој, против нема никој.

Констатирам дека Собранието го донесе Законот за изменување и дополнување на Законот за просветната инспекција.

Минуваме на точката 9. - Предлог на закон за изменување и дополнување на Законот за средното образование.

Предлогот на законот ви е доставен.

Ве известувам дека согласно точка 2 од амандманот 10 на Уставот на Република Македонија и член 11 став 3 од Законот за Комитетот меѓу заедниците овој закон се донесува со мнозинство гласови од присутните пратеници при што мора да има мнозинство гласови од присутните пратеници кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија.

Отворам претрес по текстот на Предлогот на законот.

Молам, кој бара збор?

Има збор господин Јанкуловски Живко вице премиер, повелете.

Живко Јанкуловски: Благодарам.

Почитуван претседателе, почитувани пратеници, тука всушност станува збор за измена на член 37 од постојниот Закон за средно образование, со кој се регулира полагањето на испитите од државната матура, училишната матура и завршниот испит за учениците во средното уметничко образование.

Имено, овие ученици се ставени во неповолна положба за разлика од останатите ученици, бидејќи со позитивната законска регулатива не можат да полагаат државна матура, а со тоа и да го продолжат своето образование на сите високо образовни установи.

На учениците со оваа промена, ќе им се даде можност да избираат помеѓу полагање на државна или училишна матура.

Со промена на членот во Законот ќе се надминат тие пропусти и ќе им се овозможи рамноправност со останатите средношколци, исто така ќе се

постигне усогласеност со европското законодавство.

Значи, станува збор за изедначување на правата на учениците кои досега ги немаа. Благодарам.

Трајко Вељаноски: Благодарам .

Бидејќи нема повеќе пријавени за збор, го заклучувам претресот по текстот на Предлогот на законот.

Ве потсетувам дека согласно точка 2 од амандманот 10 на Уставот на Република Македонија, член 11 став 3 од Законот за Комитетот за односи меѓу заедниците овој Закон се донесува со мнозинство гласови од присутните пратеници, при што мора да има мнозинство гласови од присутните пратеници кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија.

Предлогот на законот го ставам на гласање.

Ве повикувам да гласаме.

Вкупно гласаа 79 пратеника, сите 79 гласаа за, нема воздржани, нема против.

Ги молам, претседателот и членовите на Владата кои се избрани за пратеници во Собранието на Република Македонија, да се произнесат по Предлогот на законот со кревање на рака.

Кој е за предлогот, молам да крене рака?

Нема никој.

Дали има некој воздржан? Нема.

Кој е против? Нема.

По Предлогот на законот вкупно гласаа 79 пратеника, од нив за гласаа сите 79, нема воздржани нема против.

Ги молам пратениците кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија, да се произнесат по Предлогот на законот.

Ве повикувам да гласаме.

Вкупно гласаа 19 пратеника, сите 19 гласаа за, нема воздржани, нема против.

Ги молам, членовите на Владата кои се избрани за пратеници во Собранието на Република Македонија, а кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија да се произнесат по Предлогот на законот со кревање на рака.

Кој е за Предлогот на законот?

Нема никој.

Дали има некој воздржан?Нема.

Кој е против?Нема.

На седницата присуствуваат 19 пратеници кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија.

Од нив за Предлогот на законот гласаа 19 пратеници, од гласањето не се воздржа никој и нема против никој.

Констатирам дека Собранието го донесе Законот за изменување и дополнување на Законот за средното образование.

Минуваме на точката 10 - Предлог на закон за престанување на важење на Законот за арондација.

Предлогот на законот ви е доставен.

Отворам претрес по текстот на Предлогот на законот.

Молам, кој бара збор?

Има збор господин Ацо Спасеноски, министер за земјоделство, шумарство и водостопанство, повелете.

Ацо Спасеноски: Благодарам претседателе.

Во Законот за арондација се содржани решенија кои даваат надлежности на општинските органи на управата, член 6, 10, 12 и 21, а кои согласно надлежностите на локалната самоуправа дадени во Глава 5 во Уставот на Република Македонија и Законот за локална самоуправа укината е таква надлежност и заради тоа го предлагаме ова.

Трајко Вељаноски: Благодарам.

Бидејќи нема повеќе пријавени за збор, го заклучувам претресот по текстот на Предлогот на законот.

Предлогот на законот го ставам на гласање.

Ве повикувам да гласаме.

Вкупно гласаа 74 пратеника, за гласаа 73 нема воздржани, 1 против.

Ги молам, претседателот и членовите на Владата кои се избрани за пратеници во Собранието на Република Македонија, да се произнесат по Предлогот на законот со кревање на рака.

Кој е за предлогот, молам да крене рака? Нема никој.

Дали има некој воздржан?Нема.

Кој е против?Нема.

По Предлогот на законот вкупно гласаа 74 пратеника, од нив за гласаа 73, нема воздржани 1 против.

Констатирам дека Собранието го донесе Законот за престанување на важењето на Законот за арондација.

Минуваме на точка 11 - Предлог на закон за изменување и дополнување на Законот за здравјето на растенијата.

Предлогот на законот ви е доставен.

Отворам претрес по текстот на Предлогот на законот.

Пратениците Цветан Трипуновски, Васко Шутаров, Панче Дамески, Крсто Мукоски, поднесоа амандмани на член 6 за менување на ставот 2 и за менување на член 12 по кој Владата не се произнела.

Отворам претрес по амандманот на член 6 за менување на став 2 поднесен од пратениците

Цветан Трипуновски, Васко Шутаров, Панче Дамески, и Крсто Мукоски.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор господин Ацо Спасеноски, министер за земјоделство, шумарство и водостопанство, повелете.

Ацо Спасеноски: Амандманот се прифаќа.

Трајко Вељаноски: Амандманот е прифатен и амандманот станува составен дел на текстот на предлогот на законот.

Отворам претрес по амандманот за менување на член 12 поднесен од пратениците Цветан Трипуновски, Васко Шутаров, Панче Дамески, и Крсто Мукоски.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор господин Ацо Спасеноски, министер за земјоделство, шумарство и водостопанство, повелете.

Ацо Спасеноски: Благодарам претседателе.

Затоа што со овој амандман се доуредува мали количества на растенија, растителни производи и други објекти, со изготвување на еден правилник, амандманот се прифаќа.

Трајко Вељаноски: Амандманот станува составен дел на текстот на Предлогот на законот.

Молам, кој бара збор?

Бидејќи нема повеќе пријавени за збор, го заклучувам претресот по текстот на Предлогот на законот.

Предлогот на законот го ставам на гласање.

Ве повикувам да гласаме.

Вкупно гласаа 72 пратеника, сите 72 гласаа за, нема воздржани, нема против.

Ги молам, претседателот и членовите на Владата кои се избрани за пратеници во Собранието на Република Македонија, да се произнесат по Предлогот на законот со кревање на рака.

Кој е за предлогот, молам да крене рака? Нема никој.

Дали има некој воздржан? Нема.

Кој е против? Нема.

По Предлогот на законот вкупно гласаа 72 пратеника, сите 72 гласаа за, нема воздржани нема против.

Констатирам дека Собранието го донесе Законот за изменување и дополнување на Законот за здравјето на растенијата.

Минуваме на точката 12 - Предлог на закон за изменување и дополнување на Законот за основање на Агенција за странски инвестиции на Република Македонија.

Предлогот на законот ви е доставен.

Отворам претрес по текстот на Предлогот на законот.

Пратениците Силвана Бонева и Илија Китаноски поднесоа амандмани на член 2 за бришење на став 2 и за бришење на зборовите “преодни и завршни одредби” пред член 8, по кој Владата не се произнела.

Пратеникот Марјанчо Николов поднесе амандман за менување на член 4, по кој Владата не се произнела.

Отворам претрес по амандманот на член 2 за бришење на став 2, поднесен од пратениците Силвана Бонева и Илија Китаноски.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор заменикот министер за економија господин Киро Спанцев.

Киро Спанцев: Амандманот се прифаќа.

Трајко Вељаноски: Благодарам.

Амандманот се прифаќа и амандманот станува составен дел на текстот на предлогот на законот.

Отворам претрес по амандманот за менување на член 4 поднесен од пратеникот Марјанчо Николов.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор господин Киро Спанцев, повелете.

Киро Спанцев: Благодарам.

Амандманот не се прифаќа затоа што не се земени во предвид сите комори што се регистрирани на подрачјето на Република Македонија.

Трајко Вељаноски: Има збор господинот Марјанчо Николов, повелете.

Марјанчо Николов: Благодарам.

Почитуван претседателе, на шега сега зборувавме дека следниот пат кога ќе правиме амандмани ќе им дадеме на колегите да ги потпишат, барем некои од нив Владата да може да ги прифати, затоа што со овој амандман во суштина не се менува ништо околу смислата и значењето на законот, едноставно се предлага при составот на Управниот одбор, овде стои во предлогот на Владата дека четворица членови се именуваат од приватниот сектор од редот на признати угледни експерти од обалста на утврдените приоритетни сектори од страна на Агенцијата, додека со нашиот амандман се предлага двајца членови да бидат на предлог на Стопанската комора на Македонија, а двајца членови на Сојузот на стопански комори на Република Македонија.

Сметаме дека тоа ќе даде поголема независност на Управниот одбор, затоа што со ова решение на Владата членовите на Управниот одбор се бираат на предлог на самата Влада и претпоставката е како за многу управни одбори или тела кои што ги бира Владата ќе бидат избрани исклучиво партиски кадри и на тој начин ќе се оневозможи и на стопанствениците кои што се заинтересирани за привлекување на странски инвестиции, или за реализација на дел од своите

инвестиции преку странски компании да учествуваат во работата на Агенцијата.

Затоа сметаме дека нашето решение предложено во амандманот е далеку пореално и поблиско до можноста Управниот одбор при расправата околу своите надлежности да го слушне мислењето на стопанствениците кои што можеби не се со партиска припадност, и затоа барам поддршка од колегите пратеници да го поддржат амандманот. Мислам дека значително ќе се зголеми компетентноста на Управниот одбор на Агенцијата, а исто така значително ќе се внесе поголема независност во неговата работа. Благодарам.

Трајко Вељаноски: Благодарам.

Бидејќи нема повеќе пријавени за збор, го заклучувам претресот по амандманот.

Амандманот го ставам на гласање.

Ве повикувам да гласаме.

Вкупно гласаа 73 пратеника, од нив за гласаа 20, воздржани нема, против 53.

Ги молам, претседателот и членовите на Владата кои се избрани за пратеници во Собранието на Република Македонија, да се произнесат по Амандманот, молам да крене рака. Никој.

Дали има некој воздржан? Нема.

Кој е против? Нема.

По амандманот вкупно гласаа 73 пратеника од нив за гласаа 20, воздржани нема, против 53.

Констатирам дека Собранието не го усвои амандманот за менување на член 4, поднесен од пратеникот Марјанчо Николов.

Отворам претрес по амандманот за бришење на зборовите “преодни и завршни одредби” пред член 8, поднесен од пратениците Силвана Бонева и Илија Китановски.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор заменикот министер за економија господин Киро Спанцев.

Киро Спанцев: Амандманот се прифаќа, бидејќи се работи за техничка грешка.

Трајко Вељаноски: Благодарам.

Амандманот се прифаќа и амандманот станува составен дел на текстот на Предлогот на законот.

Молам, кој бара збор?

Има збор пратеникот Марјанчо Николов, повелете.

Марјанчо Николов: Благодарам.

Почитуван претседателе, почитувани колеги пратеници, на дневен ред по оваа точка е Предлогот за донесување по итна постапка на Законот за измена и дополнување на Законот за основање на Агенција за странски инвестиции на Република Македонија.

Жал ми е што не е тука директорот на Агенцијата, вчера беше но точката не стаса на разгледување. Со предлогот Владата предлага Агенцијата да се

одвои од Министерството за економија, директорот да се избира од страна на Владата, а не како до сега да го избира Управниот одбор со тоа што Управниот одбор ќе го именува и разрешува Владата на Република Македонија.

Се поставува прашањето што е толку суштински итно за да мора овој закон прво да се донесе во ваква брза постапка и зошто кон Предлогот за измена и дополнување на Законот не се доставени некои извештаи што до сега сработила Агенцијата за привлекување на странски инвестиции во Република Македонија и што придонела со својата досегашна работа преку Министерството за економија.

Знаеме дека прашањето на странските инвестиции оваа владеачка коалиција го издигна на врвно ниво и во својата програма и во сите настапи и во сите проекти кои ги работеше велеше дека приоритет ќе даде на привлекувањето на странските инвестиции.

За таа цел во Владата постојат двајца министри кои се директно задолжени за привлекување на странски инвестиции од кои за едниот сеуште имам поделено мислење, додека за другиот министер практично мислам дека џабе ги троши парите на граѓаните на Република Македонија шетајќи се и сликајќи се со некои пингвини низ светот и сати мраз и жал ми е што така се трошат парите на граѓаните на Република Македонија.

Друга Агенција која е задолжена за привлекување на овие странски инвестиции е оваа Агенција, а исто така Владата има назначено и промотори кои треба да ги привлечат овие странски инвеститори во Република Македонија.

Кога ќе ги земеме сите овие активности и сите овие луѓе кои се задолжени да привлечат странски инвестиции кога ќе ги споредиме со резултатите кои се постигнати можеме да видиме дека џабе се трошеле парите на граѓаните од Буџетот на Република Македонија, бидејќи резултати буквално нема од аспект на привлекувањето на странските инвестиции.

Имаме само еден потпишан договор дека ќе дојде странски инвеститор тоа е Џонсон Мети и писмо на намери дека француска компанија ќе инвестира во Република Македонија. Дури и самите статистички податоци покажуваат дека 2008 година во првите три месеци има стасано 115 милиони евра до сега странски инвестиции. Во 2007 година сме завршиле со 239 милиони евра странски инвестиции додека најдобра година во која во Република Македонија има дојдено странски директни инвестиции е 2004 година кога се инвестирани 260 милиони евра странски инвестиции и тогаш замислете немаше ниту Агенција за привлекување на странски инвестиции ниту министри задолжени за привлекување на странски инвестиции ниту економски промотори кои требаше оваа работа да ја работат.

Затоа сметаме дека со овој предлог фактички само се зголемува администрацијата, се

зголемува бројот на вработените на товар на Буџетот што го полнат граѓаните на Република Македонија, а резултатите сеуште не ги гледаме.

Исто така во Предлог законот во членот 3 односно во членот 6 стои “со измените и дополнувањата дека со работењето на Агенцијата раководи директор, директорот на Агенцијата го именува и разрешува Владата на Република Македонија и мандатот на директорот е во траење од 4 години”. Се бришат одредбите во постојниот Закон во членот 11 каде е наведено дека сепак тој кандидат за директор треба да исполнува одредени услови, а тоа е да има завршено најмалку високо образование, да има најмалку 5 години работно искуство по дипломирањето, да има најмалку 3 години работно искуство на раководно место и да има искуство во соработка со меѓународни организации и институции, а странските физички лица и покрај условите предвидени во овој закон и Законот за условите за основање на работен однос со странски државјани треба да имаат искуство во работа на слични проекти.

Зошто Владата ги брише овие одредби од постојниот Закон и зошто ја избриша одредбата директорот да го бира, именува и разрешува Владата, но по пат на јавен оглас. Ако Управниот одбор можел да распише на Агенцијата јавен оглас на кој ќе може секој граѓанин да се пријави да биде кандидат за директор, зошто сега директорот директно го именува и разрешува Владата.

Сметам дека со едно вакво осамостојување на Агенцијата, без притоа да се утврдат јасни критериуми дека директорот треба да покаже одредени резултати. Ако можевме на директорите на клиниките, на директорите на некои други јавни установи кои што ги именуваше Владата да стои дека ако два пати во рок од шест месеци покажат негативен резултат тоа ќе биде основа за нивно разрешување, зошто и ако директорот на Агенцијата за привлекување на странски инвестиции не дале никакви резултати не постои основа да биде разрешен.

Очигледно е дека Република Македонија споредена со земјите од сосетството има најмал прилив на странски директни инвестиции. Дури и една Босна и Херцеговина, па не знам, мислам и Албанија е пред Република Македонија во привлекувањето на странски директни инвестиции.

Сето ова покажува дека иако мерките што ги превзема Владата, дел од нив се навистина за поздравување, покажуваат и извештаите на релевантни меѓународни институции и дека се подобрува можеби бизнис климата, дека се олеснуваат процедурите за водење бизнис, сето тоа не придонесе да дојдат странски инвеститори во Република Македонија. Веројатно клучното прашање или дилема кај странските инвеститори е политичката нестабилност што ја гледаат во оваа наша земја, а која политичка нестабилност

директно ја креира и Владата со своето однесување и нерешавање на проблемите.

Ако може и околните земји кои беа дел и назад од Република Македонија во својот напредок, да имаат поголем прилив на странски инвестиции навистина се поставува прашање зошто не успева овој проект на Владата. Инвестиравме една кампања “Инвест Македонија” не знам колку пари по странски весници. Имаше и балон над Владата, се пишуваа по огласи по весници дека е добро да се инвестира во Македонија, се воведо рамен данок, условно, бидејќи давачките во компаниите се оптеретија. Имаме добри извештаи на меѓународните релевантни институции кои што ги следат овие состојби. Зошто нема инвестиции во Република Македонија? И дали се должи тоа на неуспехот на оваа Влада да направи клима кај странските инвеститори да дојдат и да инвестираат кај нас.

Сметам дека ова прашање Парламентот ќе траба во повеќе наврати да го разгледува овде, бидејќи се работи за една суштинска точка, за еден темел на програмата на ВМРО-ДПМНЕ која сега е проширена и надградена, а која се темели на економскиот раст преку привлекување на странски директни инвестиции.

Не можеме да ги игнорираме овие фактори дека ние сме земја што има привлечено најмалку странски инвестиции. Без разлика кој како ќе го сфати ова, факт е дека тука имаме целосно потврлање на политиките на Владата и тоа директно се одразува и на вработеноста и на стандардот на граѓаните и на севкупното живеење.

Во некои сектори Република Македонија дури загрижувачки оди надолу. Имаше еден извештај на европска организација, не се сеќавам во моментот која, со која што конкурентноста на македонското стопанство е падната за 8 места, што е директно спротивно со прокламираните заложби што ги добиваме дека одиме напред во создавањето на подобра клима.

Сметам дека со осамостојувањето на Агенцијата за странски инвестиции нема да се подобри оваа...

(Џагор во салата)

Претседателе би ве замолил ако може за ред во Собранието.

Трајко Вељаноски: Повелете продолжете.

Марјанчо Николовски: Благодарам.

Значи, не е добро кога пред вакви значајни прашања не се создава атмосфера во Собранието за расправа, за жал и законот е по итна постапка и не успеавме амандмански повеќе да реагираме, сметаме дека ќе донесеме поквалитетно решеније.

Значи, со вакво законско решение ниту во Република Македонија ќе се зголеми приливот на странски инвестиции, ниту ќе се подобрат другите прашања од оваа област, едноставно сметам дека со ваквиот потек Владата само ќе потроши повеќе средства од Буџетот, пари на

граѓаните, а ефектите ќе бидат минимални. И кога сето тоа ќе го споредиме ќе се покаже дека ова законско решение не е добро и дека е промашено и затоа е добро да се повлече во моментот и да се размисли понатака каква ќе биде стратегијата на Владата околу привлекувањето на странските инвестиции. Ви благодарам.

Трајко Вељаноски: Ви благодарам и јас.

Има збор господин Јани Макрадули, повелете.

Јани Макрадули: Благодарам претседателе.

Да дадам еден коментар во однос на предложениот...

(галама во салата)

Трајко Вељаноски: Повелете колега, повелете.

Јани Макрадули: Мене ме радува што демонстрирањето на сила на пратениците на ВМРО-ДПМНЕ е кога тоа го прават во Собранието, бидејќи што ќе речете вие претседателе, ова ќе биде храм на демократијата, а таму знаеме дека нема многу музика, па можеби во однос на вашите заложби што ги кажавте соодветно ќе реагирате и во однос на овие исфрустрирани реакции на некои пратеници за да омаловажат и да пречат во работата на Собранието на Република Македонија.

Предложениот закон оди веројатно во функција како дел од, реков денеска се формираше коалицијата на ВМРО-ДПМНЕ со ДУИ која има за цел комплетна или дополнителна маргинализација на Министерството за економија. Господинот Груевски има едно искуство со еден коалиционен партнер каде што доделувајќи го Министерството за економија во рацете на еден коалициски партнер практично со...

(Во салата се слушаат полициски сирени, а претседателет предипредува на ред со звончето.)

Почитуван претседателе во име на пратеничката група бараме еден час пауза, барам.

Трајко Вељаноски: Ве молам.

Не, пола час пауза.

Јани Макрадули: Зошто пола час?

Трајко Вељаноски: Доволно е.

Јани Макрадули: Зошто е доволно.

Трајко Вељаноски: Инаку ќе треба да ја прекинеме седницата.

Јани Макрадули: Па ќе ја прекинеме бидејќи ќе ви го прекинам во глава. Како, за кој е овој однос вака. На што личи ова.

Трајко Вељаноски: Пола час пауза.

(Пауза од 16,54 часот)

(По паузата седницата продолжи во 17,27 часот).

Трајко Вељаноски: Има збор господинот Макрадули Јани, повелете

Јани Макрадули: Благодарам претседателе.

Ќе се обидам да ги истакнам нашите забелешки во однос на Предлог законот за изменување и дополнување на законот за основање на Агенција за странски инвестиции на Република Македонија.

Овој Предлог на закон за жал води кон централизирање на улогата на Владата, пред се на премиерот и овој закон е сосема природна последица на досегашната пракса што ја имаше премиерот и Владата во однос на министерствата кои припаѓаат на коалиционите партнери. Свесни бевме во изминатите две години дека Министерството за економија во низа одлуки беше бајпасирано од страна на премиерот, а како главен играч беше потпретседателот на Владата задолжен за економски прашања господинот Зоран Ставрски. Она што фактички се случуваше во Владата, ингеренциите беа во рацете на други а не во однос на министерството каде што природно припаѓаше оваа Агенција за странски инвестиции, сега со овој закон се издвојува од Министерството за економија, и уште една од задачите што Министерството за економија ги имало до сега, а тоа е привлекувањето на странски инвестиции што се дава во рацете на теоретски кажано независна агенција, со која што од страна на буџетот ќе се финансира група на луѓе кои во изминатите две години апсолутно не покажаа ништо.

За жал, една од клучните полуги на Владата на Груевски привлекувањето на странски инвестиции и како што во многу медиуми пишуваше Владата стана заложник на странски инвестиции. Таа трка по странски инвестиции се покажа како поразителна за Владата и освен фамозниот дирижабл што беше обесен над Владата, ништо друго не ќе остане во сеќавање но затоа ќе останат многу неодговорени прашања, а тоа е колку пари во изминатите две години не чинеше кампањата "Инвестирајте во Македонија", колку пари господинот Ташковиќ доби од оваа Република Македонија за да привлече странски инвестиции. Резултатот знаеме дека е нула, но не знаеме колку како држава сме вложиле во него.

За жал денес, кога дискутираме за овој закон за основање на Агенција за странски инвестиции е проследен со два моменти кои апсолутно не одат во правец на привлекување на странски инвестиции. За едниот сабајле и споменав, апсолутно е дозволиво премногу детски, на денот кога Франција го презема претседателството со Европската Унија, господинот Веле Самак да го обвини амбасадорот на Франција во Република Македонија дека за една инвестиција практично имал нула влијание и дека тој се кител со туѓу пердуви. Таквото не примерно однесување може да направи само штета на Република Македонија. Не верувам дека после ваквата изјава францускиот амбасадор ќе даде повеќе од ангажманот професионален во привлекување на странски инвестиции, а знаеме дека сите амбасадори во Република Македонија се големи

пријатели на Република Македонија и многу направиле за привлекување на странски инвестиции во нашата земја. Не можете да привлечат странски инвестиции, ако така се однесувате кон луѓето коишто се пред се пријатели на нашата земја.

Од друга страна, втор момент кој го одбележува денот е воведувањето на патриотските каси. За жал, службите на Владата тоа не го направиле и очекувам денеска Управата за јавни приходи да го казни пратеникот, кој што еден ден беше пратеник, бившиот пратеник, директорот на Службата за општи и заеднички работи со 5000 евра казна бидејќи нема патриотска каса онаму каде се наоѓаме ние на пример. Таквите патриотски каси ниту се согласно Законот за заштита на конкуренција ниту ќе привлечат странски инвестиции. Како претставникот на Мерцедес ќе му објасни на својот газда дека треба да даде дополнителни инвестиции од 200 евра на една фирма блиска до ВМРО-ДПНМЕ, затоа што е донесен некаков закон во Македонија којшто не е ниту европски, ниту оди во прилог на привлекување на странски инвестиции. Освен штета, од оваа Агенција за странски инвестиции до сега на видовме ништо. За жал, и ова одвојување, и оваа формална работа што се прави, бидејќи на законот му се додава скратен назив за агенцијата во меѓународен промет "инвест Маседониа" и второ, централизираната улога на Владата односно одвојување на Агенцијата, се отргнува од Министерството за економија и се префлува во раце на Владата.

За жал, изминатите дев години ќе ги запаметиме и по тоа што Владата се скара со еден од најголемите инвеститори, а тоа е австриската компанија ЕВН. Да не ве потсетувам на срамотната одлука на министерот за финансии Трајко Славески да не потпише договор за даночно олеснување во присуство на претседателите на Република Македонија и на Република Австрија. Се она што се случуваше практично остави дилема кај многу странски инвеститори дали и колку дали и колку да вложат во Република Македонија, а тоа најдобро го има елаборирано еден поранешен пријател, не знам дали е уште, на господинот Груевски господинот Сем Банкин кој во октомври 2007 година зборува да не брзате со инвестирањето во Македонија во едно престижно меѓународно списание. Затоа ни се случува во изминатата година можеби најголем инвеститор да биде Лихтенштајн со 15,7 милиони долари, а најмал да биде Америка со само 1,6 милиони долари. Значи од таму каде што Веле Самак и Ташковиќ потрошија милијарди денари, не знаеме колку, тоа некогаш ќе се дознае, странските инвеститори дојдоа од Лихтенштајн каде што не беа ни еднаш, освен ако не се направи анализа на тие компании па да се покаже дека тоа се македонски граѓани кои имаат свои офшор компании во Лихтенштајн или во Кипар. Тоа е сликата во Република Македонија во изминатата година најголем инвеститор ни е

Лихтенштајн и премиерот се шеташе со цел тим во многу држави, за жал, резултатот е нула.

Оваа централизација покажува уште еден друг аспект, а тоа директно мешање, ова е законска одредба од член 4, директно мешање на Владата во економијата, нешто за што премиерот се залагаше во својот прв инаугуративен говор во 2006 година, верувам бидејќи постојано се повторува ќе го повтори истото, дека Владата треба да се одвои од економија, односно треба да направи подобри услови за стопанството. За жал, Владата ќе си избере приватни стопанственици, онакви какви што има се по нивен терк. Значи не им се дава шанса, како што беше амандманот на колегата Маријанчо Николов двајца претставници да именува Стопанската комора на Македонија, а двајца претставници да предлага Сојузот на стопански комори, самото стопанство да си ги даде своите претставници во управниот одбор на Агенција за странски инвестиции, туку Владата ќе биде таа која што ќе избере четворица членови од приватниот сектор од редот на признатите и угледни експерти. И да ви ги кажам кој ќе бидат сега, ги знаеме, Денко Глигоров, Тинекс, тие се Меги може ќе биде, Кирил Тодоровски, солиден експерт од бизнис. Така да има сериозни луѓе кои што ќе конкурираат, но сепак изборот ќе биде од страна на Владата. Нас ни треба да им дадеме правото на коморите да си ги бираат своите претставници во управниот одбор. Секако, не знам дали членувањето во управниот одбор е неспоива функција со функцијата пратеник, инаку господинот Павле Трајанов со своето искуство од ОКТА ќе можеше сериозно да учествува во дефинирањето на стратешките правци на инвестирање во Република Македонија, бидејќи вака како што одат Самак, Ташковиќ, Виктор Мизо оваа работа воопшто не тргна во Република Македонија.

Водењето на Агенцијата од страна на човек кој што ќе го именува и разрешува Владата на Република Македонија каде што практично ќе се изгуби досегашната контролна функција ќе остави дополнителен товар на директорот да мора да работи премногу послушно. Имено досега во законската одредба директорот на Агенцијата се бираше преку јавен оглас. Право на учество имаа домашни и странски физички лица со најмалку пет години работно искуство по дипломирањето, три години работно искуство на раководно место, искуство во соработка со меѓународни организации итн. За жал, тој член денеска се менува и гласи дека со работењето на Агенцијата раководи директор и директорот на Агенцијата го именува и разрешува Владата на Република Македонија. Значи нема никакви критериуми, нема никакви услови, затоа ќе ни се случи да ни се појави пак некој Ферки Демировски со незавршен факултет кој што својата судбина, не знаеме што се случува префрлајќи ги од кабинетите на Мизо, Ташковиќ, па со судските простории, да ни се случи да само од Буџетот да даваме пари во Агенцијата, а излезот, корисната

вредност и се она што значи привлекување на странски инвестиции, за жал, да биде сведена на нула. Затоа ние како пратеничка група ќе бидеме против оваа централизација, ова нарушување, прекршување на Законот за органите на управата каде што требаше прво да се отргнат овие ингеренци на Министерството за економија, на мешањето во економијата од страна на Владата и веројатно Владата треба да размисли што ќе прави со четирите различни агенции што постојат за привлекување на странски инвестиции со двата министри без ресор кои постојат за привлекување на странски инвестиции, а ефектот досега е катастрофален. Само во првите три месеци ние дадовме повеќе пари за увоз на електрична енергија отколку што имавме директни странски инвестиции. Вие ќе смените и некои други закони, тие луѓе што се експерти во оваа област ќе кажат, вие може да смените е други закони каде ќе сакате некои други купувања на компании да ги прикажете како странски инвестиции, но реално тоа во Република Македонија не се случува. Затоа, се плашам дека и оваа централизација, оваа нова улога што ќе ја има Владата, ќе биде еден дополнителен товар кој нема да го реализира, а очигледно е дека ова Министерство сега ќе припадне на ДУИ, бидејќи ингеренциите си ги превзема Никола Груевски. Благодарам.

Трајко Вељаноски: Благодарам.

За збор се јави господин Александар Николовски, повелете.

Александар Николовски: Благодарам претседателе.

Бидејќи прв пат земам збор во овој собраниски состав, да им го честитам изборот на сите колеги пратеници. Се надевам дека ќе имаме успешна и ефикасна работа во овој Парламент.

Би сакал кратко да кажам дека ќе го подржам овој закон, не само од причина што ни ја зајакнува Агенцијата која навистина е едно силно тело кое и понатаму треба да ја промовира земјата како место кое ќе биде атрактивно за странски инвестиции, туку уште повеќе заради тоа што ќе и ги овозможи на Агенцијата сите потребни механизми за да може на правилен начин да ја завршува својата работа.

Имајќи предвид дека, особено економскиот пазар е веќе глобален, имајќи предвид дека границите меѓу државите се повеќе паѓаат, имајќи предвид дека компетентноста на земјите секој ден владите работат да ја подобраат, она што е основно е да имаме еден силен промотор на земјата што ќе ги истакнува позитивните моменти поради кои треба да се инвестира во Република Македонија. Агенцијата тоа и досега го правеше, но се соочи со многу практични проблеми кои го оневозможува секогаш да ги имаме најдобрите ефекти. На пример, тоа што не е буџетски независна, оневозможи да имаме посебна промоција, да имаме по аргесивен настап, особено од медиумите и особено пред

странските инвеститори кои се заинтересирани да инвестираат во државата.

Се надевам дека со усвојувањето на овој закон далеку ќе ја зајакнеме нејзината улога и дека ќе биде уште посилен во промовирањето на добрите економски политики кои се случуваат во државата. Имено, почнувајќи од 2006 година, почнувајќи од целиот концепт на економски реформи кои се случуваат во државата, земете кој сакате извор од извештаи на Европската унија, завршувајќи со она што вчера го видовме во ФОРБС, секаде велат дека економската клима во државата се повеќе и повеќе се подобрува, а по значајни сегменти сме и лидери. Но, факт е дека тоа треба добро да се продаде, факт е дека тоа треба добро да се промовира и да се доближи до оние кои сакаат да инвестираат пари и да се убедат дека треба токму во Македонија да инвестираат. Заради тоа добро е што Агенцијата ќе се осамостои, добро е што Агенцијата директно ќе одговара пред Владата, имајќи на тој начин директна контрола од Владата и од премиерот, за активностите и мерките кои ги превзема.

Тука би сакал да кажам дека во изминатите дваесетина месеци се случија чекори кои на краток рок, а особено на долг рок значат многу, видовме едно инвестирање во сектори кои претходно никогаш не беа отворени. На пример добивме големи брендови во банкарскиот сектор, добивме големи лизинг компании, на пример Хипо, Албе Адрија Груп која влезе во лизинг секторот во Македонија и уште повеќе добиваме големи инвестиции во енергетскиот сектор што, беше и спомнат и коментирам дека, имено, повеќе сме потрошиле средства за увоз на струја отколку што сме добиле инвестиции. Како и да заврши, еве на пример тендерот за Чебрен и за Галиште, кој и да биде избран, тоа е инвестиција од над 600 милиони евра само во Чебрен и Галиште која понатаму треба да носи и други инвестиции. Тука е и Бошков Мост и гасната централа која треба да се отвори во Скопје итн. Да завршам.

Сметам дека во наредните 4 години, со новата Влада која набрзо ќе ја добиеме ова ќе биде основен приоритет, приоритет број еден на Владата ќе биде да ја подобрува бизнис климата во државата за домашните инвеститори да инвестираат уште повеќе во своите бизниси и да отвораат нови, а уште повеќе да добиваме свеж странски капитал кој паралелно со процесот на подобрување на образованието, преку закони слични на овие кои досега ги усвојувавме, ќе направат способна и компетативна работна сила која ќе ја направи Македонија атрактивно место за инвестирање. Благодарам.

Трајко Вељаноски: Благодарам и јас.

Има реплика господинот Јани Макрадули, повелете.

Јани Макрадули: Благодарам претседателе.

Тука пред мене е извештајот од Европската комисија за напредокот на Република Македонија

во 2007 година каде точно стои реченицата - незадоволнително ниско ниво на странски директни инвестиции. Така што да не ја спомнеме Европската унија, знаеме дека вие немате ниту намера ниту идеја како да не приближите до Европската унија затоа и не ја цитирајте бидејќи тој цитат не ви оди во прилог. Извештајот е многу конкретен и многу јасен. Благодарам.

Трајко Вељаноски: Благодарам.

Има реплика Николов Марјанчо, повелете.

Марјанчо Николов: Благодарам.

Би сакал само за две работи да му реплицирам на колегата Николовски Александар.

Имено, она што тој го дискутираше убаво звучи за македонски прилики и граѓаните кога слушаат ќе помислат дека буквално се е идеално и се е направено онака како што треба. Но, за жал резултатите од сите овие подготвителни активности на Владата за привлекување на странски инвестиции се поразителни. Значи немаме резултати на овој план. Жал ми е што се обиде неуспешната политика на Владата досега на овој план да ја претстави колку-толку успешно. Значи ако зборуваме за македонски прилики Владата ќе ја претставите дека е идеална. Меѓутоа споредете се само со земјите од соседството. Колку тие привлекоа странски инвестиции. Видете колку од нив имаат посебни агенции, посебни министерства за привлекување на странски инвестиции. Земете ја Босна и Херцеговина, Србија, земете ја Бугарија откако стана членка на НАТО. И така да правиме компарации и да кажуваме колку сме успешни. Структурата на странските инвестиции која што вие ја кажувате е во секторите кои што носат профит во банкарскиот сектор или во производството на енергија. Немаме гринфилд инвестиции. Значи да дојде странска компанија да отвори нова дејност во Република Македонија. Освен Џонсон Контролс нема дојдено друга. Затоа велите дека со овој закон не се решава ни еден проблем туку само се зголемува администрацијата преку уште еден директор, уште еден управен одбор, на товар на Буџетот и парите на граѓаните, а фактички резултатите не можеме да ги видиме. До сега никој не и сметаше на Агенцијата да реализира своја програма. Очигледно се работи за контролата, кој ќе ја има контролата врз Агенцијата. До сега беше под Министерство за економија, сега вие сакате да ја ставите под Влада. Дали Министерството за економија ќе го дадете на некој коалиционен партнер, па сакате Агенцијата да ви биде на страна од контрола на Министерството за економија тоа е веќе ваша политика, но резултати нема за привлекување на странски директни инвестиции, без разлика колку се обидуваат тоа успешно да го прикажете.

Трајко Вељаноски: Благодарам.

За контра реплика е пријавен господинот Александар Николовски, повелете.

Александар Николовски: На двете набрзина ќе одговорам.

За првата Извештајот треба да се прочита целосно и ќе се види дека најдобри оценки добивме во економијата, тоа е факт, а другите делови не би сакал да ги коментирам, ќе имаме извештај во иднина, па ќе го гледаме кога ќе му дојде времето.

Второ, по однос на инвестициите, не е вистина заради тоа што гледаат граѓаните, само во Бунарцик имаме веќе четири реномирани светски компании кои сакаат да инвестираат, едната веќе ја изведе фабриката покрај Џонсон Контролс, тука е Џонсон Мети, тука е францускиот гигант за производство на автомобилски мотори и тука е исто така словенечката "Искра" која треба да инвестира односно да изгради фабрика, а по однос на грин-филд инвестициите она што основна задача на оваа Агенција е скокот што сме го направиле за перцепција на корупцијата од 102 на 80-то место, се надевам дека годинава ќе бидеме уште повисоко да го афирмираат заради тоа што претходно Македонија во речникот на инвеститорите едноставно не постоела. За три месеци тоа е невозможно да зајакне.

Трајко Вељаноски: Благодарам.

Има збор господинот Игор Ивановски, повелете.

Игор Ивановски: Благодарам претседателе.

Дозволете јас многу накусо до завршувањето на оваа седница да го искажам мојот став што, за жал, нема промена.

На почетокот сакам да им честитам пред се на новите колеги пратеници, но и на оние што повторно се избрани. Не очекувам никакви промени во функционирањето генерално воопшто во државата, па во таа смисла и на Парламентот, но да се надеваме дека барем некои работи ќе отидат на подобро и затоа ќе бидам многу кус, бидејќи и јас како и останатите граѓани сум многу нестрплив да ги видиме ефектите од преродбата овој пат проширена и надградена, бидејќи во изминатите две години базичната преродба на ВМРО-ДПМНЕ никако да ги покаже резултатите и јас се надевам дека навистина како што велат во ВМРО-ДПМНЕ дека макотрпно 24 часа ќе работат, ќе работат, ќе работат, вистината ќе излегува и дека конечно ќе ги видиме резултатите. Здравје Боже 4, 5, 10 години за жал за моите колеги од ВМРО-ДПМНЕ времето е релативно па 5, 10 или 15 години се како 5, 10 или 15 минути и затоа во овие измитати две години буквално немавме никакви ефекти на економски план.

Затоа сум многу скептичен или поточно да кажам не очекувам никакви ефекти и со овој нов закон со кој дефакто само се централизира работењето на Агенцијата за привлекување странски инвестиции. Таа сега ќе добие скратен назив која се нарекува Инвест Маседонија, јас би сугерирал на Владата можеби по примерот и логиката на нивниот премиер да ја прекрстат во Александар Македонски, бидејќи една од логиките на премиерот Груевски ќе беше со преименувањето на Аеродромот прво во Александар Македонски,

па после во Александар Велики дека наводно тој ќе биде подобар аеродром и ќе привлече повеќе туристи. Аеродромот остана ист, бројот на туристите опадна, квалитетот на аеродромските услуги е полош.

Во таа смисла и оваа компарација ја употребив бидејќи такви очекувања имам и во делот и во смисла на новата Агенција за привлекување странски инвестиции.

Македонија во 2007 година, година во која немаше избори и беше чиста временска година на Владата на ВМРО-ДПМНЕ постигна пониско ниво на странски инвестиции на пример не од 2006 година кога се продаде ЕСМ, туку од 2005 година. Тогаш имаше 260 милиони евра странски инвестиции во Македонија, во 2007 година со Груевски имаше 230.

Тоа покажува дека во овие изминати две години ниту цепелините, ниту растрчаните министри низ Европа и странство ниту потрошените милиони евра на реклами вродиле со плод или со економски речник “вложувањата” кои ги направила Владата не ги вратиле средствата односно парите. Ние во Македонија во овој момент имаме сериозни економски проблеми. Инфлацијата во јуни повторно расте, тоа е денешен податок, имаме драстично зголемување на трговскиот дефицит што во превод значи дека нашите девизни резерви се намалуваат. Странските граѓани или странските фирми, но и домашните граѓани имаат се помала верба во денарот и дел од денарските средства ги префрлаат во странска валута најчесто евро и тоа ја чини Народната банка секој месец најмалку по 30 милиони евра, тој податок не се соопштува сеуште, но ќе го видиме во Извештајот на Народната банка. Имаме ситуација во која заради предвремените парламентарни избори сами по себе, но и заради лошото организирање на парламентарните избори и насилствата голем број на нарачки спрема странство кои ќе го зголемат извозот се откажани и тоа ќе се одрази сега во овие биланси во вториот квартал кој допрва треба да го видиме на крајот на јуни имаме ситуација во која сите овие параметри кои ги истакнуваат моите колеги од ВМРО-ДПМНЕ во смисла на намалување наводно на коруптивноста итн не го даваат ефектот. Бројките се немилосрдни и граѓанинот од Куклиш кој дал доверба на коалицијата на ВМРО-ДПМНЕ апсолутно не го интересира дали во Бунарџик има три крави или три фабрики, бидејќи нему доходот му е ист во номинална смисла, а во реална му е опаднат заради инфлацијата.

Но, впрочем, одговорноста граѓаните одлучија да ја дадат на ВМРО-ДПМНЕ и сега вие како и претходно овие две години имате, но сега зајакната, надградена и проширена не само Програмата, туку и одговорноста. Јас таа одговорност ќе ја лоцирам единствено во квази економската влада на Груевски која добро одбра и тоа успешно го направи да тргне од крајот, да се рекламира и да продава нешто што не постои. Јас се согласувам кога велат моите колеги треба

нешто да се продава, но прво треба да имате нешто за да продавате. Во оваа ситуација Агенцијата за привлекување на странски инвестиции нема да има буквално никаков ефект и, за жал, мислам дека ќе се направи добра агенција за перење на пари преку разни трансфери од разни сметки преку рекламните кампањи се испумпуваат пари и тоа претпоставувам во пресрет на новите локални избори кои ќе ги имаме во следните месеци.

Како и да е не можеме да дадеме поддршка на овој концепт. Даваме поддршка на “24 часовната работа” на оваа Влада, ќе иницираме наши законски решенија, но за тоа има време кога ќе го направиме, јас тука ќе застанам за да овозможам преродбата да тече, а моите сериозни забелешки за економската програма на истата Влада, бидејќи вие не сте нова Влада ниту нов состав на Парламентот, ќе ги искажам најмногу кога ќе ја бирате старо-новата Влада веројатно на крајот на месец јули. Благодарам.

Трајко Вељаноски: Благодарам.

Бидејќи нема повеќе пријавени за збор, го заклучувам претресот по текстот на Предлогот на законот.

Предлогот на законот го ставам на гласање.

Ве повикувам да гласаме.

Вкупно гласаа 72 пратеника, од кои 60 гласаа за, воздржани нема, 12 против.

Ги молам претседателот и членовите на Владата кои се избрани за пратеници во Собранието на Република Македонија да се произнесат по Предлогот на законот со кревање на рака.

Кој е за предлогот, молам да крене рака? (Нема никој)

Дали е некој воздржан? (Никој)

Дали е некој против? (Никој).

По Предлогот на законот вкупно гласале 72 пратеника, од нив за гласаа 60, нема воздржани, 12 против.

Констатирам дека Собранието го донесе Законот за изменување и дополнување на Законот за основање Агенција за странски инвестиции на Република Македонија.

Со оглед на тоа што времето истекува, ја прекинувам работата на денешната седница.

Продолжуваме утре во 11,00 часот со истата седница.

Ви благодарам.

(Седницата прекина со работа во 18,00 часот)